gemeente Maassluis

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van gemeente Maassluis.

Nr. 178289
21 december
2016

Beleidsregels en nadere regel maatschappelijke ondersteuning Maassluis Vlaardingen Schiedam 2017

- Burgemeester en wethouders van de gemeenten Maassluis;
- Gelet op de Verordening maatschappelijke ondersteuning Maassluis Vlaardingen Schiedam 2015 en het Besluit maatschappelijke ondersteuning Maassluis Vlaardingen Schiedam 2017;
- Besluiten vast te stellen de Beleidsregels en nadere regels maatschappelijke ondersteuning Maassluis Vlaardingen Schiedam 2017.

Voorwoord
In de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 is vastgelegd dat gemeenten zorg dragen voor maatschappelijke ondersteuning en de kwaliteit en continuïteit van voorzieningen. Hiervoor moet de gemeenteraad bij verordening regels vaststellen. Ter uitvoering van de Wmo 2015 werken de gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam (MVS) op een aantal terreinen samen. Door de drie raden van de gemeenten is de Verordening maatschappelijke ondersteuning MVS 2015 vastgesteld. In het Besluit maatschappelijke ondersteuning MVS 2016 zijn nadere regels en de bedragen opgenomen.

In de Wmo 2015 gaat het om maatwerk en een maatwerkvoorziening moet afgestemd zijn op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een cliënt. Inherent hieraan is dat aan twee cliënten met vergelijkbare beperkingen mogelijk niet een zelfde maatwerkvoorziening wordt toegekend. Maatwerkvoorzieningen lenen zich in feite niet voor het opstellen van beleidsregels. Om deze reden heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) afgezien van het maken van modelbeleidsregels Wmo 2015. Binnen MVS bestaat er behoefte aan richtlijnen en een afwegingskader. Deze beleidsregels en nadere regel maatschappelijke ondersteuning MVS 2017 moeten dan ook als dusdanig beschouwd worden. Maatwerk blijft het uitgangspunt!

1 Voorliggende en algemene voorzieningen

1.1 Eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid

Beleidsregel 1.1.1 maatwerkvoorziening:
Een maatwerkvoorziening moet gericht zijn op het ondersteunen van de zelfredzaamheid en participatie van een cliënt met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1 artikel 1.2.1, artikel 2.3.1, artikel 2.3.2 artikel 2.3.5 lid 3 en 4, en Verordening artikel 4 lid 1 sub h, artikel 7, artikel 9 lid 2

Er moet dus sprake zijn van beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie en deze moeten het gevolg zijn van een beperking (somatisch, lichamelijk, verstandelijk) of chronische psychische of psychosociale problemen. Indien een cliënt niet beperkt is in zijn zelfredzaamheid en mogelijkheden tot participatie, is ondersteuning niet nodig. Voorts geldt bij psychische en psychosociale problemen dat deze chronisch van aard moeten zijn. Bij tijdelijke psychische of psychosociale problematiek is eerst behandeling aangewezen, welke wordt vergoed vanuit de zorgverzekeringswet.

Beleidsregel 1.1.2 eigen kracht:
Voor een cliënt die zelf in staat is om zijn beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie op te lossen of zich op eigen kracht kan handhaven in de samenleving, bestaat geen noodzaak tot ondersteuning middels een maatwerkvoorziening.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 1.2.1, artikel 2.3.2 lid 4 sub b, artikel 2.3.5 lid 3 en 4 en Verordening artikel 4 lid 1 sub c, artikel 7 lid 2

De Wmo is bedoeld om mogelijkheden te bieden door middel van maatwerkvoorzieningen als het niet in iemands eigen vermogen ligt het probleem op te lossen. Voor het zelf oplossen van een probleem is de cliënt verantwoordelijk. Deze eigen verantwoordelijkheid is ook van toepassing wanneer:
- de cliënt redelijkerwijs de noodzaak tot ondersteuning had kunnen voorkomen;
- de cliënt redelijkerwijs maatregelen had kunnen treffen omdat de noodzaak voor ondersteuning voorzienbaar en/of voorspelbaar was voor de cliënt.

Enkele voorbeelden hiervan zijn:
- het maken van een verstandige keuze bij een renovatie (geen ligbad plaatsen) of een verhuizing (een gelijkvloerse woning), als de cliënt al enige beperkingen heeft of al wat ouder wordt (richtlijn: 65+);

- het anticiperen op en/of het reserveren voor een voorzienbare, voor de cliënt voorspelbare verhuizing.

1.2 Gebruikelijke hulp

Beleidsregel 1.2.1 gebruikelijke hulp:
Een cliënt kan geen beroep doen op een maatwerkvoorziening indien hulp, die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot/partner, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten, aanwezig is.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 1.2.1, artikel 2.3.2 lid 4 sub b, artikel 2.3.5 lid 3 en 4 en Verordening artikel 4 lid 1 sub c, artikel 7 lid 2

Bij een melding/aanvraag voor een maatwerkvoorziening moet allereerst bezien worden of en in hoeverre eventuele huisgenoten zelf de problemen kunnen oplossen. Gebruikelijke hulp is hulp van huisgenoten die in redelijkheid van hen verwacht mag worden, zodat verstrekking van een maatwerkvoorziening niet noodzakelijk is.

Van een volwassen (vanaf 18 jaar) huisgenoot wordt verwacht dat deze de volgende taken overneemt wanneer de cliënt er niet toe in staat is:
- het bieden van hulp bij of het overnemen van alle huishoudelijke taken (zwaar huishoudelijk werk, licht huishoudelijk werk, de was en strijk, boodschappen doen, maaltijden verzorgen, dagelijkse organisatie van het huishouden);
- het bieden van hulp bij of het overnemen van taken die bij een gezamenlijk huishouden horen, zoals het doen van de administratie;
- het verzorgen van jongere gezinsleden;
- het bieden van alle ondersteuning bij het sociaal en persoonlijke functioneren en persoonlijke verzorging in kortdurende situaties, met uitzicht op een dusdanig herstel van het probleem en de daarmee samenhangende zelfredzaamheid van de cliënt dat ondersteuning daarna niet langer is aangewezen (circa 6 maanden);
- het begeleiden van de cliënt op het terrein van maatschappelijke participatie en het maatschappelijk verkeer in eigen vervoer of collectief vervoer (inclusief bezoek aan familie, bezoek aan artsen/therapeuten/ziekenhuis, dagactiviteiten, enzovoort).

Van huisgenoten tussen de 12 en 18 jaar wordt, afhankelijk van de individuele mogelijkheden, de volgende bijdrage verwacht:
- de eigen kamer opruimen/schoonmaken;
- lichte huishoudelijke taken verrichten (opruimen, tafel dekken en afruimen, helpen met de afwas)
- (kleine) boodschappen doen;
- helpen bij het verzorgen van jongere gezinsleden.

Een uitzondering op gebruikelijke hulp kan gemaakt worden indien:
- de huisgenoot door geobjectiveerde beperkingen en/of onvoldoende kennis/vaardigheden niet in staat is om de gebruikelijke hulp te bieden en deze vaardigheden niet kan aanleren. De (medische) gegevens ter onderbouwing hiervan moeten door de cliënt/huisgenoot worden aangeleverd;
- de huisgenoot overbelast is of dreigt te raken. De (medische) gegevens ter onderbouwing hiervan moeten door de cliënt/huisgenoot worden aangeleverd. Voorts zal veelal een beoordeling door een onafhankelijke arts moeten plaatsvinden. Een maatwerkvoorziening bij (dreigende) overbelasting van een huisgenoot wordt in eerste instantie slechts verstrekt voor 3 maanden ter ontlasting van de huisgenoot. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:
  - Wanneer er voor de huisgenoot eigen mogelijkheden en/of voorliggende voorzieningen zijn om de (dreigende) overbelasting op te heffen, dienen deze eigen mogelijkheden en/of voorliggende voorzieningen hiertoe te worden aangewend. Als er sprake is van (dreigende) overbelasting vanwege het zelf leveren van persoonlijke verzorging aan de cliënt, dient men die overbelasting op te heffen door deze zorg door (andere) zorgverleners uit te laten voeren.
  - Voor zover de (dreigende) overbelasting wordt veroorzaakt door maatschappelijke activiteiten buiten de gebruikelijke hulp, al dan niet in combinatie met een fulltime school- of werkweek, gaat het verlenen van gebruikelijke hulp voor op die maatschappelijke activiteiten.
  - Bij overbelasting door een dienstverband van teveel uren of teveel overuren, of als gevolg van spanningen op het werk, moet de oplossing in de eerste plaats gezocht worden in minder (over)uren gaan werken of aanpak van de spanningen op het werk.

- de gebruikelijke hulp van niet uitstelbare aard is en de huisgenoot niet beschikbaar is vanwege de reguliere school- of werkweek;

- de cliënt een zeer korte levensverwachting heeft (< 3 maanden).

1.3 Mantelzorg en hulp uit het netwerk

Beleidsregel 1.3.1 mantelzorg/hulp uit netwerk:
Een cliënt kan geen beroep doen op een maatwerkvoorziening indien hulp van mantelzorg of hulp van andere personen uit het sociale netwerk resulteert in voldoende zelfredzaamheid en participatie van de cliënt.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 1.2.1, artikel 2.3.2 lid 4 sub c en d, artikel 2.3.5 lid 3 en 4 en verordening artikel. 4 lid 1 sub d, artikel.7 lid 2

Mantelzorg wordt omschreven als hulp die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep. Mantelzorg en hulp uit het netwerk is voor een betrokken samenleving onmisbaar. Om mogelijk te maken dat een cliënt langer in de eigen leefomgeving kan blijven wonen moet een groter beroep worden gedaan op het sociale netwerk.
Veelal ontvangt een cliënt al mantelzorg. Indien de mantelzorger bereid is en in staat is om deze (bovengebruikelijke) hulp te blijven bieden, waardoor de cliënt voldoende zelfredzaam is en voldoende kan participeren, is een maatwerkvoorziening niet noodzakelijk.
De mogelijkheid bestaat dat een cliënt nog geen of onvoldoende mantelzorg ontvangt. Onderzoek naar de mogelijkheden van hulp uit het netwerk moet dan eerst plaatsvinden. Van belang hierbij is dat uit onderzoek is gebleken dat er vaak sprake is van vraagverlegenheid bij cliënten, maar ook van handelingsverlegenheid bij personen uit het netwerk. Door de cliënt, eventueel samen met iemand uit het wijkteam en/of een onafhankelijke cliëntondersteuner, moet voordat een beroep gedaan kan worden op een maatwerkvoorziening, het netwerk in kaart gebracht worden en personen uit dit netwerk gevraagd worden naar de mogelijkheden tot het bieden van hulp.
Kortom, een maatwerkvoorziening is slechts bedoeld als aanvulling op mantelzorg en hulp uit het netwerk of bij een noodzaak voor het ontlasten van de mantelzorg (respijtzorg).
Respijtzorg doet zich voor in situaties waarin de mantelzorger (tijdelijk) niet in staat is de (gebruikelijke) hulp op zich te nemen vanwege (dreigende) overbelasting. Indien andere personen uit het netwerk of algemene voorzieningen (zie paragraaf 1.4) onvoldoende zijn om de mantelzorger te ontlasten, kan een maatwerkvoorziening, zoals dagbesteding, kortdurend verblijf of eventueel ondersteuning bij het sociaal en persoonlijk functioneren, worden verstrekt aan de cliënt ter ontlasting van diens mantelzorger.

Nadere regel 1.3.2 waardering mantelzorgers:
De jaarlijkse blijk van waardering voor mantelzorgers van cliënten bestaat uit een waarderingsweek voor de mantelzorg met nader in te vullen waarderingsactiviteiten die toegankelijk zijn voor een brede groep mantelzorgers.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, 2.1.6 en Verordening artikel 15

Omdat mantelzorg onmisbaar is voor een betrokken samenleving en bijdraagt aan het betaalbaar houden van de zorg, is een blijk van waardering voor mantelzorgers op zijn plaats. Deze blijk wordt op een immateriële wijze ingevuld door een week voor de mantelzorg te organiseren met waarderingsactiviteiten voor de mantelzorgers, waarbij inbreng van ideeën voor activiteiten door mantelzorgers mogelijk is. Het doel is om een brede groep mantelzorgers te bereiken, waarbij speciale aandacht uitgaat naar mantelzorgers die nog niet voldoende in beeld zijn voor deze blijk van waardering, bijvoorbeeld jonge mantelzorgers en allochtone mantelzorgers.
Daarnaast wordt ingezet op ondersteuning waar mantelzorgers behoefte aan hebben om de zorg te kunnen blijven bieden aan de cliënt, zoals het behouden of uitbreiden van de mogelijkheden voor:
- Vraaggerichte individuele ondersteuning;
- Workshops;
- Lotgenotengroepen;
- Nazorg (na overlijden of permanente opname van de cliënt);
- Respijtzorg, zowel informeel met algemene voorzieningen (bijvoorbeeld vrijwillige ondersteuning thuis) als formeel met maatwerkvoorzieningen (bijvoorbeeld dagbesteding en kortdurend verblijf bij cliënten die 's nachts toezicht of hulp nodig hebben).

1.4 Algemene en algemeen beschikbarevoorzieningen

Beleidsregel 1.4.1 algemene en algemeen beschikbare voorziening:
Een cliënt kan geen beroep doen op een maatwerkvoorziening indien een algemene voorziening of een algemeen beschikbare/gebruikelijke voorziening aanwezig is en resulteert in voldoende zelfredzaamheid en participatie van de cliënt.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.2.2 lid 2, artikel 2.2.3, artikel 2.3.2 lid 4 sub e, artikel 2.3.5 lid 3 en Verordening artikel 1 sub j, artikel 4 lid 1 sub f, artikel. 7 lid 2

Zoals de begripsbepaling over een algemene voorziening aangeeft, gaat het hier om een aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning. Een algemene voorziening is voorliggend op een maatwerkvoorziening. Ook algemeen beschikbare voorzieningen zijn voorliggend.
Bij algemene of algemeen beschikbare voorzieningen valt te denken aan:

- boodschappendienst;
- maaltijdservice;
- was- en strijkservice;
- oppascentrale;
- glazenwasser;
- hondenuitlaatservice;
- vrijwilligers;
- activiteiten in of ondersteuning van wijkcentra of vanuit de wijk;
- thuisadministratie;
- formulierenbrigade;
- cliëntondersteuning;
- ondersteuning vanuit het wijkteam
- klussendienst;
- vervoersinitiatieven, zoals Argosmobiel;
- scootermobielpool;
- rolstoelpool.

1.5 Afbakening andere wet- en regelgeving

Beleidsregel 1.5.1 Wet langdurige zorg (Wlz):
Een maatwerkvoorziening wordt geweigerd indien de cliënt aanspraak heeft op verblijf in een instelling op grond van de Wlz of er redenen zijn om aan te nemen dat de cliënt daarop een aanspraak kan doen maar weigert om hier aan mee te werken.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 2.3.5 lid 6

Iemand met een Wlz-indicatie verblijf of iemand die aanspraak zou kunnen maken op deze indicatie, heeft geen recht op maatwerkvoorzieningen. Een Wlz-indicatie verblijf is aan de orde wanneer de cliënt permanent toezicht nodig heeft.
Het gaat bij permanent toezicht om toezicht waarop de cliënt op basis van aandoeningen, stoornissen en beperkingen noodzakelijkerwijs is aangewezen op regelmatige en onregelmatige momenten en die geboden wordt op basis van actieve observatie. Het toezicht kan gericht zijn op:

- het bieden van fysieke zorg, zodat tijdig kan worden ingegrepen bij bijvoorbeeld valgevaar, of complicaties bij een ziekte; en/of,
- het verlenen van zorg op ongeregelde en/of frequente tijden, omdat de cliënt zelf niet (meer) in staat is om hulp in te roepen; en/of,
- het preventief ingrijpen bij gedragsproblemen (voorkomen van escalatie en gevaar).

Beleidsregel 1.5.2 zorgverzekeringswet:
Indien de zorgverzekeringswet mogelijkheden biedt, waarmee een cliënt voldoende in staat is tot zelfredzaamheid en participatie, is er geen noodzaak voor een maatwerkvoorziening.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 2.3.2 lid 4 sub f, artikel 2.3.5 lid 5 sub b, Verordening artikel 4 lid 1 sub g en artikel 7 lid 2

Voorbeelden:

- uitleenhulpmiddelen, zoals rolstoelen en douche-/toiletstoelen voor tijdelijke beperkingen (korter dan 6 maanden);
- begeleiding die nodig is bij of naar aanleiding van (geneeskundige) zorg die medisch specialisten bieden;
- begeleiding die nodig is bij behandeling of revalidatie;
- (dagelijkse) persoonlijke verzorging en/of verpleging, waardoor al een dagstructuur/dagelijkse routine wordt geboden en geen of minder ondersteuning bij het sociaal en persoonlijk functioneren nodig is.

Uitzonderingen:

- behandelmijding, bijvoorbeeld bij een gestoorde oordeelsvorming of het ontbreken van ziektebesef en/of ziekte-inzicht en er een risico op verwaarlozing bestaat (ondersteuning zal dan ook gericht zijn om cliënt tot de noodzakelijke behandeling te bewegen);

- ambulante behandeling die de cliënt onvoldoende zelfredzaamheid en participatie biedt.

De aanvullende verzekering valt niet onder de zorgverzekeringswet. Het staat cliënten vrij om zich aanvullend te verzekeren. Indien cliënten een aanvullende verzekering hebben, moeten ze gebruik maken van de mogelijkheden die deze biedt, wat van invloed kan zijn op de noodzaak voor of de omvang van een indicatie van een maatwerkvoorziening. Een voorbeeld van een mogelijkheid binnen een aanvullende verzekering is mantelzorgvervanging.

Beleidsregel 1.5.3 Wet kinderopvang:
Het gebruik van kinderopvang (kinderdagverblijf/crèche en voor-, tussen- en naschoolse opvang) voor gezonde kinderen tot 5 dagen per week is voorliggend op kindverzorging als maatwerkvoorziening.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.2.1 & Verordening artikel 7 lid 2

Het gebruik van kinderopvang, mits beschikbaar, is voorliggend bij uitval van (één van) de ouders bij het verzorgen van de kinderen.

Beleidsregel 1.5.4 Jeugdwet:
Voor kinderen/jeugd tot 18 jaar geldt dat de Jeugdwet voorliggend is op de Wmo voor ondersteuning bij het sociaal en persoonlijk functioneren, persoonlijke verzorging, dagbesteding, logeren (kortdurend verblijf).
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 2.3.5 lid 5 sub c & Verordening artikel 4 lid 1 sub g, artikel 7 lid 2

Beleidsregel 1.5.5 Participatiewet/WAO/WIA/Wajong/Ziektewet:
Wanneer de cliënt met ondersteuning in staat is om (aangepast) te werken of om naar school te gaan/te studeren, bestaat er geen aanspraak op dagbesteding. Alleen wanneer de cliënt volledig arbeidsongeschikt is of langdurig (> 6 maanden) ontheven is van de arbeidsverplichting, kan dagbesteding worden verstrekt ter vervanging van arbeid. Voor begeleiding tijdens werk/school/studie is geen ondersteuning mogelijk.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 2.3.5 lid 5 sub d, e, f en g & Verordening artikel 4 lid 1 sub g, artikel 7 lid 2

Mogelijke uitzonderingen:
- er is (tijdelijk) geen werk/school/studie beschikbaar voor de cliënt;
- een cliënt heeft een deeltijd werkweek op medische gronden (overige dagdelen is dagbesteding mogelijk indien noodzakelijk)

Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid en/of kans op herstel, ligt de nadruk op re-integratie. Hiervoor ligt de verantwoordelijkheid bij het UWV voor de WAO/WIA of bij de gemeente voor de participatiewet.

Beleidsregel 1.5.6 Vervoersvoorziening voor werk:
Indien een cliënt aanspraak heeft of zou kunnen maken op een vervoersvoorziening via het UWV en deze biedt voldoende mogelijkheid tot participatie, is hiervoor geen noodzaak voor een maatwerkvoorziening.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 2.3.5 lid 5 sub e & Verordening artikel 4 lid 1 sub g, artikel 7 lid 2

Via het UWV kan men in aanvulling op een vergoeding voor woon-werkverkeer, ook aanspraak maken op sociaal vervoer (combinatie werk-leefvervoer). Indien deze vervoersvoorziening de cliënt voldoende in staat stelt tot participatie, bestaat er op grond van de Wmo geen recht op een vervoersvoorziening.

Beleidsregel 1.5.7 Subsidieregeling ADL-assistentie Fokus:
Begeleiding in en om de Fokuswoning maakt onderdeel uit van de aanspraak op ADL-assistentie middels een subsidieregeling, zodat ondersteuning bij het sociaal en persoonlijke functioneren als maatwerkvoorziening alleen aanvullend op de ADL-assistentie kan worden toegekend.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 4 lid 1 sub g, artikel 7 lid 2

De ADL-assistentie biedt ondersteuning bij de dagelijkse routine en structuur en bij het voeren van regie. Ook ondersteunt de ADL-assistentie bij praktische vaardigheden en handelingen ten behoeve van de zelfredzaamheid.

1.6 Algemeen gebruikelijke voorzieningen en kosten

Beleidsregel 1.6.1 weigering algemeen gebruikelijke voorzieningen:
Een maatwerkvoorziening wordt geweigerd indien deze voorziening voor de cliënt algemeen gebruikelijk is.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 1 sub b, artikel 4 lid 1 sub c, artikel 7 lid 2

Beleidsregel 1.6.2 oplossing algemeen gebruikelijke voorziening:
Een cliënt kan geen beroep doen op een maatwerkvoorziening indien een algemeen gebruikelijke voorziening resulteert in voldoende zelfredzaamheid en participatie van de cliënt.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 1 sub b, artikel 4 lid 1 sub c, artikel 7 lid 2

Criteria bij het beoordelen of een zaak algemeen gebruikelijk is:
- is het middel niet speciaal voor mensen met een handicap of beperking?
- is het normaal in de handel verkrijgbaar, overal te koop?
- is het niet aanzienlijk duurder dan vergelijkbare producten?

Indien de drie vragen met 'ja' kunnen worden beantwoord, is veelal sprake van een algemeen gebruikelijke zaak.

Voorbeelden van zaken die als algemeen gebruikelijk worden gezien:
- hendelmeng-/thermostaatkranen;
- verhoogde toiletpotten, wandbeugels, douchezitjes, douchekrukken en douchestoelen;
- zonwering, al dan niet elektrisch:
- telefoonabonnement;
- gebruikskosten van een personenauto;
- automatische transmissie (automaat)/airconditioning/stuurbekrachtiging in de auto;
- inductie- of keramische kookplaat;
- afwasmachine;
- fiets met hulpmotor/trapondersteuning en/of lage instap en een snor-/bromfiets inclusief gebruikskosten;
- wasdroger;
- centrale verwarming;
- regenkleding/schootskleed;
- aanpassingen ter vergroting van de veiligheid (deurketting (ook voor blinden geschikt), bijzondere sloten).

Beleidsregel 1.6.3 algemeen gebruikelijke kosten:
Een cliënt komt niet in aanmerking voor een maatwerkvoorziening indien de (gevraagde) voorziening of ondersteuning al behoort tot zijn leef- dan wel bestedingspatroon.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 1 sub b en c, artikel 4 lid 1 sub c, artikel 7 lid 2

Indien een cliënt geen extra kosten hoeft te maken in vergelijking met de situatie voorafgaand aan de melding/aanvraag, is een maatwerkvoorziening niet aan de orde. Het zijn dan immers voor de cliënt algemeen gebruikelijke kosten. Het gaat om cliënten die al jaren voorzieningen gebruiken, bijvoorbeeld een 45-km-auto/gesloten buitenwagen, of die al jaren een particuliere huishoudelijke hulp bekostigen.

Uitzonderingen:
- aantoonbare, significante daling van het inkomen;
- noodzaak tot een duurdere voorziening of meer ondersteuning ten gevolge van een aantoonbare toename van beperkingen.

2 Maatwerkvoorzieningen

2.1 Algemene uitgangspunten

Beleidsregel 2.1.1 goedkoopst adequaat:
Als een maatwerkvoorziening voor een cliënt noodzakelijk is wordt slechts de goedkoopst adequate voorziening verstrekt.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 7

Het gaat om de goedkoopste oplossing die voor de cliënt resulteert in voldoende zelfredzaamheid en participatie. Er kan gekozen worden voor een duurdere voorziening, wanneer dit de duurzaamheid/levensduur verlengt. Wat betreft het kwaliteitsniveau dient bij een verantwoord niveau te worden aangesloten.

Beleidsregel 2.1.2 niveau sociale woningbouw:
Een maatwerkvoorziening wordt geweigerd indien de voorziening betrekking heeft op een hoger niveau dan het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 5 sub b

In het bouwbesluit is het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw vastgesteld en voorzieningen op dit uitrustingsniveau zijn van voldoende kwaliteit. Zo behoort een schuur, een garage, een hobbyruimte

of zelfs een in of bij de woning aanwezig zwembad niet tot het uitrustingsniveau van de sociale woningbouw. Een maatwerkvoorziening ten behoeve van deze ruimten is niet mogelijk, tenzij een ruimte de enige plek is waar bijvoorbeeld een scootermobiel gestald kan worden en een woningaanpassing hiervoor noodzakelijk is.
Het gaat om de woonruimten waar de normale, elementaire woonfuncties plaatsvinden, zoals de woonkamer, slaapvertrekken, keuken en sanitaire ruimten. Tot de elementaire woonfuncties worden gerekend: eten, slapen, bad- en toiletgebruik, koken en de was doen.

Beleidsregel 2.1.3 vervanging maatwerkvoorziening:
Vervanging van een eerdere verstrekte maatwerkvoorziening wordt slechts verstrekt als de eerder verstrekte voorziening technisch is afgeschreven of de eerder verstrekte voorziening niet meer adequaat is voor de cliënt.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 6

Uitzonderingen:
- wanneer de eerder verstrekte voorziening buiten de schuld van de cliënt verloren is gegaan en de cliënt dus niets verwijtbaar is;
- wanneer het verloren gaan van de verstrekte voorziening wel verwijtbaar is aan de cliënt, maar hij de veroorzaakte kosten (restwaarde) betaalt.

2.2 Het voeren van een huishouden, maaltijdverzorging en kindverzorging

Beleidsregel 2.2.1 het voeren van een huishouden:
Ondersteuning bij het voeren van een huishouden is noodzakelijk wanneer een cliënt beperkingen ondervindt bij het verrichten (van een deel) van de huishoudelijke taken.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, Verordening artikel 7 en Besluit artikel 3

Beleidsregel 2.2.2 categorieën bij het voeren van een huishouden:
Bij het voeren van een huishouden is categorie standaard voorliggend op categorie speciaal.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 7

Categorie speciaal is alleen van toepassing wanneer:
- een cliënt beperkingen heeft bij het voeren van de regie (organisatie) over het huishouden;
- er taken aangeleerd moeten worden aan een cliënt.

Beleidsregel 2.2.3 taken bij het voeren van een huishouden, maaltijdverzorging en kindverzorging:
Bij het voeren van een huishouden geldt als uitgangspunt dat slechts de voor de cliënt (en diens huisgenoten) noodzakelijke taken met een vastgestelde frequentie kunnen worden toegekend.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 1.2.1, artikel 2.3.2 lid 4 sub b, artikel 2.3.5 lid 3, 4 en 5 sub a en Verordening artikel 4 lid 1 sub c, artikel 7

Lichte huishoudelijke taken:
- Opruimen – maximaal 1 keer per week
- Stof afnemen/ragen – maximaal 1 keer per week
- Afwassen – maximaal 1 keer per week

Opmerking: bij extra kamers, die niet als slaapkamer in gebruik zijn, geldt een frequentie van maximaal 1 keer in de 4 weken.

Zware huishoudelijke taken:
- Stofzuigen – maximaal 1 keer per week
- Schoonmaken sanitair en aanrecht in de keuken – maximaal 1 keer per week
- Bedden verschonen – maximaal 1 keer per 2 weken
- Opruimen huishoudelijk afval – maximaal 1 keer per week

Opmerking: bij extra kamers, die niet als slaapkamer in gebruik zijn, geldt een frequentie van maximaal 1 keer in de 4 weken.

Was- en strijk taken:
- Wasgoed sorteren, in en uit de wasmachine doen, ophangen en afhalen of in de droger doen
- Vouwen
- Strijken (theedoeken/beddengoed/ondergoed/sokken etc. worden niet gestreken)
- Opbergen

Opmerking: was- en strijkservice is voorliggend

Boodschappen doen:
- Boodschappenlijst samenstellen en boodschappen inkopen en opslaan

Opmerking: Boodschappen doen is uitsluitend voor goederen voor primaire levensbehoeften en schoonmaakmiddelen en niet voor kleding en duurzame goederen. Een boodschappendienst is voorliggend.

Broodmaaltijd maken:
- Maximaal één keer per dag voor zowel ontbijt als lunch

Opwarmen warme maaltijd:
- Maximaal één keer per dag kant-en-klaarmaaltijd opwarmen/aanreiken/klaarzetten

Warme maaltijd bereiden:
- Maximaal één keer per dag warme maaltijd voorbereiden, eten koken en aanreiken/klaarzetten

Opmerking: Een maaltijdservice of het gebruik van kant-en-klaarmaaltijden is voorliggend.

Kindverzorging:
- Naar bed brengen van kind t/m 7 jaar (uitkleden, pyjama aantrekken, tanden poetsen, wassen, plassen, naar bed brengen)
- Uit bed halen van een kind t/m 7 jaar (wakker maken, uit bed halen, tanden poetsen, wassen, plassen, aankleden)
- In bad doen van een baby van 0 tot 1 jaar (uitkleden, in bad doen, afdrogen, aankleden)
- Douchen van een kind van 1 t/m 7 jaar (uitkleden, douchen, afdrogen, aankleden)
- Eten geven baby van 0 tot 1 jaar (uitkoken, bereiden, voeren/fles geven, verschonen)
- Eten geven kind van 1 t/m 3 jaar (bereiden, aanreiken/klaarzetten, verschonen)
- Naar school of opvang brengen en/of halen (jas en schoenen aan-/uittrekken, wegbrengen/ophalen)

Opmerking: kinderopvang is voorliggend.

Beleidsregel 2.2.4 mate ondersteuning bij het voeren van een huishouden:
De mate van de ondersteuning voor het voeren van een huishouden wordt berekend op basis van vastgestelde ondersteuningsscores, waarvan gemotiveerd afgeweken kan worden.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 en Besluit artikel 3

Voor alle huishoudelijke taken geldt een richtlijn met ondersteuningsscores zoals opgenomen in bijlage 1. Deze richtlijn is gebaseerd op de uren-/klasse-systematiek zoals die tot 2007 ook onder de AWBZ werd gehanteerd. Deze is indertijd tot stand gekomen in overleg met de toenmalige koepel van zorgaanbieders en is door de Centrale Raad van Beroep als niet-onredelijk aangemerkt.

Er kan gemotiveerd afgeweken worden van de richtlijn. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een allergie voor huisstofmijt, incontinentie of bedlegerigheid.

2.3 Sociaal en persoonlijk functioneren en persoonlijke verzorging

Beleidsregel 2.3.1 sociaal en persoonlijk functioneren:
Ondersteuning bij het sociaal en persoonlijke functioneren wordt slechts verstrekt voor het behouden dan wel bevorderen van de zelfredzaamheid van de cliënt opdat hij in zijn eigen leefomgeving kan blijven wonen en verwaarlozing wordt voorkomen. Hierbij geldt als uitgangspunt dat slechts de voor de cliënt, of bij respijtzorg de voor de overbelaste mantelzorger van de cliënt, noodzakelijke activiteiten en frequentie kunnen worden toegekend.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel Artikel 1.1.1, Verordening artikel 7 en Besluit artikel 3

Ondersteuning bij het sociaal en persoonlijk functioneren is bedoeld voor cliënten met matige of zware beperkingen op het terrein van:
- sociale redzaamheid;
- maatschappelijke participatie;
- psychosociaal functioneren;
- psychosociaal welbevinden, en/of;
- mentaal functioneren.

In bijlage 2 is een toelichting te vinden over deze terreinen.

Beleidsregel 2.3.2 categorieën bij sociaal en persoonlijk functioneren:
Uit oogpunt van goedkoopst adequaat is bij ondersteuning bij het sociaal en persoonlijk functioneren categorie standaard voorliggend op categorie speciaal.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 7

Categorie speciaal is uitsluitend bestemd voor cliënten met de volgende problematiek:
- psychiatrische stoornissen;
- niet aangeboren hersenletsel.

Beleidsregel 2.3.3 mate ondersteuning sociaal en persoonlijk functioneren en persoonlijke verzorging:
De mate van de ondersteuning voor het sociaal en persoonlijk functioneren en de persoonlijke verzorging wordt berekend op basis van vastgestelde ondersteuningsscores, waarvan alleen in bijzondere situaties gemotiveerd afgeweken kan worden.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 en Besluit artikel 3

Voor alle activiteiten die behoren bij het sociaal en persoonlijk functioneren en de persoonlijke verzorging geldt een richtlijn met ondersteuningsscores zoals opgenomen in bijlage 1. Deze richtlijn is gebaseerd op de uren-/klasse-systematiek zoals die tot 2015 ook onder de AWBZ werd gehanteerd.

2.4 Dagbesteding

Beleidsregel 2.4.1 dagbesteding:
Dagbesteding wordt slechts verstrekt voor het behouden dan wel bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt opdat hij in zijn eigen leefomgeving kan blijven en verwaarlozing wordt voorkomen.
Wet- en regelgeving: Wmo Artikel 1.1.1, Verordening artikel 7 en Besluit artikel 4

Dagbesteding is net als ondersteuning bij het sociaal en persoonlijk functioneren bedoeld voor cliënten met matige of zware beperkingen op het terrein van:
- sociale redzaamheid;
- maatschappelijke participatie;
- psychosociaal functioneren;
- psychosociaal welbevinden, en/of;
- mentaal functioneren.

In bijlage 2 is een toelichting te vinden over deze terreinen.

Beleidsregel 2.4.2 dagbesteding versus ondersteuning bij het sociaal en persoonlijke functioneren:
Uit oogpunt van goedkoopst adequaat is dagbesteding voorliggend op individuele ondersteuning bij het sociaal en persoonlijk functioneren als hetzelfde doel wordt beoogd.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7

Wanneer de noodzaak tot ondersteuning gericht is op het daadwerkelijk bieden van dagstructuur is dagbesteding de aangewezen vorm en niet individuele ondersteuning bij het sociaal en persoonlijk functioneren. Echter, wanneer er behoefte is aan het bijvoorbeeld één of meerdere keren per week bieden van ondersteuning bij het doornemen van de dag- of weekstructuur en het niet gaat om het daadwerkelijk bieden van die dagstructuur, dan is de maatwerkondersteuning sociaal en persoonlijk functioneren aangewezen.
Bij respijtzorg geldt zeker het uitgangspunt dat dagbesteding voorliggend is, waarbij niet alleen het kostenaspect relevant is, want dagbesteding biedt meer ontlasting voor de mantelzorger.
Ondersteuning bij het sociaal en persoonlijk functioneren kan ook naast dagbesteding worden toegekend. De mate van ondersteuning bij het sociaal en persoonlijk functioneren wordt dan wel naar evenredigheid van het aantal dagdelen dagbesteding verlaagd.

Uitzondering:
- medische contra-indicaties voor dagbesteding, zoals infectiegevaar of ernstige energetische beperkingen.

Beleidsregel 2.4.3 categorieën dagbesteding:
Uit oogpunt van goedkoopst adequaat wordt de laagste, voor de cliënt nog geschikte, categorie dagbesteding toegekend.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 7

Bij dagbesteding bestaan drie categorieën:

- categorie licht;
- categorie midden;
- categorie zwaar.

De categorie bij dagbesteding wordt bepaald op basis van de hoeveelheid hulp die een cliënt nodig heeft bij de persoonlijke verzorging (PV) tijdens de dagbesteding en de mate en intensiteit van begeleiding waar een cliënt, bijvoorbeeld vanwege gedragsproblemen, behoefte aan heeft tijdens de dagbesteding. Op basis van onderstaande tabel wordt de categorie van de dagbesteding bepaald:

Begeleiding: PV	**Geen of licht**	**Matig**	**Zwaar**
Geen of licht	Categorie licht	Categorie midden	Categorie zwaar
Matig	Categorie midden	Categorie midden	Categorie zwaar
Zwaar	Categorie zwaar	Categorie zwaar	Categorie zwaar

Beleidsregel 2.4.4 omvang dagbesteding:
Bij dagbesteding geldt als uitgangspunt dat het voor de cliënt, of bij respijtzorg het voor de overbelaste mantelzorger van de cliënt, noodzakelijke aantal dagdelen per week kan worden toegekend tot een maximum van 9 dagdelen per week.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 en Besluit artikel 4

Beleidsregel 2.4.5 (rolstoel)vervoer dagbesteding:
(Rolstoel)vervoer van en naar de dagbesteding wordt verstrekt indien de cliënt niet in staat is om de dagbesteding zelfstandig te bereiken met regulier openbaar vervoer, algemene vervoersinitiatieven, collectief vervoer, lopend, per fiets of met een Wmo-hulpmiddel en huisgenoten, mantelzorg of personen uit het sociale netwerk niet in staat zijn om de cliënt te begeleiden danwel te brengen en te halen.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.2.1, artikel 2.3.2 lid 4 sub b, c en d, artikel 2.3.5 lid 3 en lid 5 en Verordening artikel 7

Er geldt bij de keuze van de locatie voor dagbesteding dat deze zo dicht mogelijk bij huis wordt gezocht.

Dagbesteding wordt niet automatisch verstrekt inclusief vervoer. Alleen wanneer het voor de cliënt noodzakelijk is, wordt (rolstoel)vervoer toegekend. Bij de afweging of huisgenoten, mantelzorg of personen uit het sociale netwerk het vervoer voor de cliënt kunnen verzorgen of de cliënt kunnen begeleiden, wordt rekening gehouden met de frequentie van de dagbesteding.

2.5 Logeren (kortdurend verblijf)

Beleidsregel 2.5.1 logeren (kortdurend verblijf):
Het logeren in een instelling wordt slechts toegekend indien er een noodzaak is voor ontlasting van de persoon die gebruikelijke zorg of mantelzorg levert aan de cliënt en de cliënt ’s nachts is aangewezen op zorg, ondersteuning en/of toezicht.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.2 lid 4 sub d, artikel 2.3.5 lid 3 en Verordening artikel 4 lid 1 sub e, artikel 7 en Besluit artikel 5

Logeren is een maatwerkvoorziening ter ontlasting van de mantelzorg. Het moet gaan om een cliënt die ’s nachts zorg of ondersteuning nodig heeft van de mantelzorger of om een cliënt met nachtelijke onrust.

Er wordt altijd eerst beoordeeld of dagbesteding voldoende kan resulteren in de ontlasting van de mantelzorg.

Frequentie:
- maximaal 3 etmalen per week.

Het is mogelijk om de toegekende etmalen logeren te sparen zodat een cliënt een aaneengesloten, langere periode kan logeren waardoor een mantelzorger op vakantie kan. Per kalenderjaar mag het maximale aantal etmalen, te weten 156, niet worden overschreden.

2.6 Opvang

Beleidsregel 2.6.1 opvang:
Opvang wordt slechts geboden indien er een noodzaak is voor onderdak en begeleiding voor een meerderjarige cliënt die de thuissituatie heeft verlaten, al dan niet in verband met risico’s voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, en niet in staat zijn zich op eigen kracht, met gebruikelijke

hulp, met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk te handhaven in de samenleving.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 1.2.1, artikel 2.3.5 lid 4 en Verordening artikel 7

Tot maatschappelijke ondersteuning behoort ook het bieden van opvang. Voor het bieden van opvang is de centrumgemeente (Vlaardingen) materieel verantwoordelijk. Het betreft:
a. crisisopvang;
b. opvang slachtoffers van huiselijk geweld waartoe ook worden gerekend: slachtoffers van eergerelateerd geweld, mensenhandel en loverboys;
c. opvang dak- en thuislozen.

Beleidsregel 2.6.2 Regiobinding dak- en thuislozenopvang:
Alleen dak- en thuislozen van 18 jaar en ouder die aantoonbaar in de afgelopen drie jaar, tenminste twee jaar ingeschreven hebben gestaan bij één van de MVS-gemeenten of bij een zorginstelling binnen MVS, hebben toegang tot de opvang.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 1.2.1, artikel 2.3.5 lid 4 en Verordening artikel 7

Voor de dak- en thuislozenopvang geldt regiobinding als toelatingscriterium. Voor crisisopvang en opvang van slachtoffers van huiselijk geweld geldt dit criterium niet. Deze voorzieningen zijn landelijk toegankelijk.
De centrumgemeente Vlaardingen heeft voor de daklozenopvang aparte beleidsregels vastgesteld.

Beoordeling van het recht op toegang tot de crisis- en vrouwenopvang is door de centrumgemeente Vlaardingen gemandateerd aan de exploitant van deze instellingen op basis van resultaatafspraken.

Voor opvang kan de cliënt zich melden bij het loket Centraal Onthaal van de centrumgemeente Vlaardingen. Deze is te vinden in het Stadskantoor Vlaardingen, Westnieuwland 6, 3131 VX Vlaardingen, tel: 010 – 248 40 00.

2.7 Beschermd wonen

Beleidsregel 2.7.1 beschermd wonen:
Beschermd wonen wordt slechts geboden indien er voor een meerderjarige cliënt met psychische of psychosociale problematiek een noodzaak is voor verblijf in een instelling met daarbij behorend toezicht en begeleiding en de cliënt niet in staat is zich op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk te handhaven in de samenleving.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 1.2.1, artikel 2.3.5 lid 4 en Verordening artikel 7

Tot maatschappelijke ondersteuning behoort tevens het bieden van beschermd wonen. Hiervoor is de centrumgemeente (Vlaardingen) materieel verantwoordelijk.
Beschermd wonen is bedoeld voor cliënten met de volgende kenmerken:
a. een gediagnosticeerde psychiatrische stoornis;
b. niet in staat om zelfstandig te wonen onder meer door het ontbreken van daarvoor vereiste vaardigheden of remmingen;
c. noodzaak tot permanent toezicht onder meer door het ontbreken van vermogen om te beoordelen of er zorg nodig is;
d. geen noodzaak tot opname in een behandelingsinstelling (zorgverzekeringswet) vanwege hun stoornis.

Er is behoefte aan een veilige en afgeschermde woon- en leefomgeving voor cliënten die niet in staat zijn om zelfstandig te leven en een mogelijk gevaar voor zichzelf (verwaarlozing) of voor anderen vormen. Het gaat om cliënten die vanwege cognitieve beperkingen op meerdere, onverwachte momenten van de dag begeleiding en toezicht nodig hebben. De cliënt is niet in staat om te beoordelen dat hij tijdig ondersteuning moet inroepen, zodat zorg op afroep onvoldoende is.

De grens tussen cliënten met bovenstaande kenmerken die 24-uurs toezicht in een instelling voor beschermd wonen nodig hebben en cliënten voor wie een meer zelfstandige huisvestingsvorm gekoppeld aan een vorm van extramurale begeleiding ook geschikt is, is niet altijd duidelijk. Om deze reden worden nieuwe indicaties en verlengingsindicaties voor beschermd wonen maximaal voor twee jaar afgegeven.

Beleidsregel 2.7.2 zorgzwaartepakketten:
Bij beschermd wonen geldt dat uit oogpunt van goedkoopst adequaat een zo laag mogelijk zorgzwaartepakket wordt toegekend.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 7

In bijlage 3 zijn de cliëntprofielen voor de ZorgZwaartePakketten (ZZP) C 1 t/m 6 opgenomen. De lichte ZZP's (ZZP 1C en ZZP 2C) worden sinds 1 januari 2013 niet meer toegekend (extramuralisering).

Beleidsregel 2.7.3 Volledig Pakket Thuis is voorliggend:
Uit oogpunt van goedkoopst adequaat is het aanbod van een Volledig Pakket Thuis voorliggend op plaatsing in een instelling voor beschermd wonen.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 7

Waar mogelijk wordt de noodzakelijke ondersteuning voor de cliënt verstrekt in de vorm van het 'Volledig Pakket Thuis'. Met deze beleidsregel wordt ook het streven benadrukt naar een zo groot mogelijke mate van zelfstandigheid en participatie. De geboden ondersteuning heeft bij het Volledig Pakket Thuis het karakter van 'extramurale begeleiding'. Dat is ook het geval wanneer:
- de cliënt is geïndiceerd voor beschermd wonen inclusief huisvesting maar er is nog geen huisvestingsplaats beschikbaar, zodat 'overbruggingszorg' geboden wordt totdat er een plek vrij komt;
- de cliënt al voor verstrijken van de geldigheid van de indicatie in staat is om door te stromen naar meer zelfstandige vorm van huisvesting met extramurale begeleiding.

Genoemde extramurale vormen van ondersteuning vallen voor de financiering binnen de indicatie beschermd wonen (budget centrumgemeente Vlaardingen).

2.8 Woonvoorzieningen

Beleidsregel 2.8.1 primaat verhuizen:
Als de kosten van een woningaanpassing hoger zijn dan het in artikel 6 lid 3 van het besluit genoemde drempelbedrag en er bestaan voor de cliënt geen zwaarwegende redenen die zich verzetten tegen een verhuizing, dan is uit oogpunt van de goedkoopst adequate voorziening, verhuizen voorliggend aan het aanpassen van de woning (primaat verhuizen).
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 en Besluit artikel 6

Bij dure woningaanpassingen moet worden verantwoord waarom verhuizen ofwel het verstrekken van een verhuis- en klusvoucher geen adequate oplossing is. Het primaat ligt immers bij verhuizen. Bij de afweging tussen aanpassen of verhuizen wordt er behalve met de kosten in verband met het verstrekken van de goedkoopst adequate voorziening met de volgende factoren rekening gehouden:
- aanwezigheid/beschikbaarheid van aangepaste of eenvoudig aan te passen woonruimte in MVS;
- volkshuisvestelijke afwegingen;
- termijn waarop het woonprobleem opgelost kan worden;
- medische redenen waardoor een verhuizing niet mogelijk is;
- prognose ten aanzien van de beperkingen en toekomstige noodzaak tot woningaanpassingen;
- mantelzorg van buren (niet zijnde familie);
- buurt-/wijkgebonden vrijwilligerswerk;
- al dan niet een eigen woning en de mogelijke consequenties daarvan (restschuld bij verkoop);
- noodzaak tot verhuizen door inkomensachteruitgang;
- verhouding van de stijging van eventuele woonlasten in relatie tot het inkomen.

Beleidsregel 2.8.2 verhuiskostenvoucher:
Een verhuiskostenvoucher wordt slechts verstrekt indien verhuizen naar een andere woning noodzakelijk is vanwege beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie en het woonprobleem niet op een eenvoudigere/goedkopere wijze is op te lossen.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 en Besluit artikel 6

Uitsluitingen voor de verstrekking van een verhuisvoucher:
- de noodzaak voor de verhuizing was voor de cliënt vermijdbaar en/of voorzienbaar, tenzij van de cliënt redelijkerwijs niet verwacht kon worden maatregelen te hebben getroffen;
- de noodzaak voor de verhuizing is het gevolg van een eerdere verhuizing naar een voor de cliënt reeds ongeschikte woning of een woning waarvan destijds reeds te voorzien was dat deze binnen afzienbare tijd niet meer geschikt zou zijn;
- de cliënt gaat voor het eerst zelfstandig wonen (iedereen gaat eens zelfstandig wonen zodat die kosten algemeen gebruikelijk zijn);
- de cliënt verhuist vanuit en/of naar een woonruimte die niet geschikt is om het hele jaar door te bewonen;
- de cliënt verhuist vanuit of naar een niet zelfstandige woonruimte (kamerhuur, inwoning, instelling, revalidatiecentrum, gezinsvervangend tehuis, etc.);
- de cliënt verhuist naar een woonruimte die gezien zijn (toekomstige) beperkingen niet geschikt is;
- de cliënt voor een andere (wettelijke) regeling in aanmerking komt;

- de cliënt reeds een huurcontract of een voorlopig koopcontract heeft getekend voorafgaand aan de datum waarop de beschikking op de aanvraag is genomen, tenzij hiervoor schriftelijk toestemming is verleend aan de cliënt;
- indien aan een huisgenoot van de cliënt reeds een verhuiskostenvoucher is verstrekt;

Beleidsregel 2.8.3 woningaanpassing:
Een woningaanpassing moet gericht zijn op de toegankelijkheid van de woning, de doorgankelijkheid van de woning en/of de bruikbaarheid van de woning voor de cliënt en moet betrekking hebben op de elementaire woonfuncties.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1 en Verordening artikel 7

Voor de toegankelijkheid geldt dat de woning slechts via één ingang (rolstoel)toegankelijk hoeft te zijn.

Voor de bruikbaarheid van de keuken geldt dat aanpassing noodzakelijk moet zijn en de cliënt de hoofdgebruiker is van de keuken ten aanzien van het bereiden van de warme maaltijden. Eenvoudige verrichtingen zoals koffie en thee zetten en brood klaarmaken kunnen (in een andere ruimte) aan een tafel worden uitgevoerd en afwassen kan met een algemeen gebruikelijke afwasmachine.

Beleidsregel 2.8.4 achterstallig onderhoud:
Een woningaanpassing wordt niet verstrekt indien het woonprobleem voortvloeit uit de aard van de in de woning gebruikte materialen, het gevolg zijn van achterstallig onderhoud of opgelost kunnen worden door algemeen gebruikelijk onderhoud.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 3 en 5 sub g

Een eigenaar van een woning is verantwoordelijk voor onderhoud en renovatie. Indien straatwerk in de tuin verzakt is, dan betreft het ophogen algemeen gebruikelijk onderhoud. Bij een aanvraag voor een keuken- of badkameraanpassing wordt rekening gehouden met de leeftijd en de technische staat van de huidige keuken en de huidige badkamer. Een keuken is normaal gesproken na 15 tot 20 jaar aan vervanging toe. Hooguit de extra kosten voor een rolstoelkeuken ten opzichte van een gewone keuken komen dan voor verstrekking in aanmerking. Bij een badkamer wordt uitgegaan van een gemiddelde technische levensduur van 20 tot 25 jaar.

Beleidsregel 2.8.5 inadequate verhuizing:
Een woningaanpassing wordt geweigerd indien de noodzaak van deze aanpassing het gevolg is van een voor de cliënt niet noodzakelijke verhuizing en/of indien de cliënt is verhuisd naar een voor hem ongeschikte woning.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 5 sub c & sub d

Een cliënt moet bij de keuze van een andere woning rekening houden met zijn bestaande en in de toekomst te verwachten beperkingen.
Een uitzondering is mogelijk indien een wijziging van de leefsituatie een verhuizing dringend noodzakelijk maakte. Hierbij kan gedacht worden aan het aanvaarden van een andere baan in een andere omgeving. De cliënt dient dan wel vooraf toestemming te vragen, zodat beoordeeld kan worden of er (meer) geschikte woningen beschikbaar zijn.

Beleidsregel 2.8.6 ADL-clusterwoning en MIVA-woningen:
In ADL-clusterwoningen en MIVA-woningen worden uitsluitend woningaanpassingen met een individueel karakter verstrekt. Aanpassingen die in het algemeen gelden voor mensen met een (zware) lichamelijke beperking, zoals de rolstoeltoe- en doorgankelijkheid van de woning, worden niet verstrekt.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7

Een ADL-clusterwoning, ook wel bekend als Fokuswoning, is een woning die zich bevindt in een cluster van 12 tot 24 woningen en die bestemd is voor mensen met een zware lichamelijke beperking die zijn aangewezen op hulp bij algemene dagelijkse levensverrichtingen vanuit een centraal gelegen unit.
Daarnaast bestaan er in de regio de zogenaamde MIVA-woningen. Dit zijn woningen die volledig rolstoelgeschikt zijn en bestemd zijn voor minder valide personen.
Het uitgangspunt is immers dat deze woningen reeds geschikt zijn voor de doelgroep.

Beleidsregel 2.8.7 uitraasruimte:
Een cliënt komt slechts in aanmerking voor een uitraasruimte wanneer sprake is van een gedragsstoornis met ernstig ontremd gedrag tot gevolg, waarbij alleen het zich kunnen afzonderen kan leiden tot een situatie waarin deze persoon tot rust kan komen.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7

Bepaalde gedragsproblemen van verstandelijk gehandicapten, bijvoorbeeld hyperactiviteit en moeilijkheden in het doseren van omgevingsprikkels, kunnen (op bepaalde tijden) aanleiding geven tot problemen bij het verblijf van de verstandelijk gehandicapte in de woonruimte. Deze problemen kunnen worden opgevangen door in de woning over een uitraasruimte te beschikken.
Bij een uitraasruimte gaat het om een kamer (verblijfsruimte) waarin de cliënt tot rust kan komen. Dit kan ook een slaapkamer van de cliënt zijn. De uitraasruimte is bedoeld om de cliënt tegen zichzelf te beschermen, alsmede om de ouders/verzorgers in staat te stellen beter toezicht uit te oefenen. Het moet er om gaan dat de uitraasruimte het belang van de cliënt dient. Gaat het bij de gevolgen van de gedragsproblemen niet om de belangen van de cliënt, maar om die van huisgenoten die hinder ondervinden van de cliënt, dan is er geen sprake van een uitraasruimte.

Beleidsregel 2.8.8 primaat losse woonunit:
Indien een woningaanpassing bestaat uit een aanbouw aan of een aanzienlijke verbouwing van een woning, die niet het eigendom is van een verhuurder die bereid is de aangepaste woning blijvend ter beschikking te stellen aan gehandicapten, is het plaatsen van een herplaatsbare losse woonunit voorliggend aan een aanpassing.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7

Een losse woonunit is een herplaatsbare voorziening, met hierin een rolstoelgeschikte badkamer en/of een rolstoelgeschikte slaapkamer.
Een aanbouw wordt alleen verstrekt als vast staat dat deze woning beschikbaar blijft voor minder validen, zoals bij huurwoningen van woningcorporaties. Bij eigen woningen en bij woningen van particuliere verhuurders zal de kans op hergebruik van de aanbouw miniem zijn. Daarom wordt bij eigen woningen en woningen van particuliere verhuurders als het maar enigszins kan gekozen voor het plaatsen van een losse woonunit.

Beleidsregel 2.8.9 aanpassingen in gemeenschappelijke ruimten:
In gemeenschappelijke ruimten worden ten behoeve van de toegankelijkheid van de woning voor een cliënt uitsluitend automatische deuropeners, hellingbanen en extra trapleuningen verstrekt.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 5 sub f

Een personenlift, een stoeltraplift of een plateaulift wordt niet geplaatst in een gemeenschappelijke ruimte. Indien de toegankelijkheid niet aangepast kan worden, dan is verhuizen de enige optie. Wanneer de kosten voor de toegankelijkheidsaanpassing hoog zijn, dient altijd met het primaat van verhuizen rekening gehouden te worden (beleidsregels 2.8.1).

Beleidsregel 2.8.10 bezoekbaar maken:
Voor een cliënt kan slechts één woonruimte van een familielid bezoekbaar gemaakt worden tot een vastgesteld drempelbedrag, waarbij de bezoekbaarheid zich beperkt tot het bereiken van de woonkamer en het toilet.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 en Besluit artikel 7

Indien de cliënt zijn hoofdverblijf in een AWBZ-instelling heeft en regelmatig de woning van bijvoorbeeld de partner, de ouders of een ander familielid bezoekt in de regio MVS, kan de betreffende woning bezoekbaar gemaakt worden voor cliënt.

Voorwaarden:
- Voor een cliënt kan slechts één woning bezoekbaar gemaakt worden;
- De aan te passen woning moet zich bevinden in Maassluis, Vlaardingen of Schiedam;
- Het moet gaan om regelmatig bezoek (wekelijks).

Alleen het bereikbaar/toegankelijk maken van de woning en het bereikbaar maken van de woonkamer en het toilet behoren tot het bezoekbaar maken. Aanpassingen ten behoeve van het gebruik van een logeerkamer en een badkamer is niet mogelijk.
Voor het bedrag dat als maximum wordt verstrekt bij het bezoekbaar maken van een woning wordt verwezen naar artikel 7 van het Besluit.

Beleidsregel 2.8.11 aanpassingen stalling scootermobiel/scootersafe:
Een woningaanpassing ten behoeve van het stallen van een scootermobiel of het plaatsen van een scootersafe bij de woning vindt uitsluitend plaats indien de woning voor de cliënt langdurig geschikt is en er geen goedkoper alternatief is voor het stallen van de scootermobiel.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7

Bij verstrekking van een vervoermiddel in de vorm van een scootermobiel of een elektrische buitenrolstoel kan een woonvoorziening aan de orde zijn, zoals het plaatsen van een stopcontact, het aanbrengen

van nivelleringsdrempels, het plaatsen van elektrische deuropeners en/of het verbreden van een deur. Uitgangspunt is de goedkoopst adequate stallingsmogelijkheid en wanneer dit in de woning zelf is, moet de cliënt dat accepteren.
Het komt voor dat ingrijpende aanpassingen aan een woning nodig zijn of dat een scootersafe nodig is. Er moet dan worden afgewogen of primaat verhuizen niet voorliggend is (beleidsregel 2.8.1).

2.9 Vervoersvoorzieningen

Beleidsregel 2.9.1 indicatie collectieve vervoersvoorziening:
Een cliënt kan voor een collectieve vervoersvoorziening in aanmerking worden gebracht indien beperkingen het gebruik van het reguliere openbaar vervoer of het bereiken van het reguliere openbaar vervoer onmogelijk maken en de cliënt een regionale vervoersbehoefte heeft.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, Verordening artikel 7 en Besluit artikel 1 sub a en b, artikel 8, artikel 9

Voor de vervoersbehoefte van cliënten die geen gebruik kunnen maken van het reguliere openbaar vervoer is een collectief vervoerssysteem in het leven geroepen, "de Regiotaxi Waterweg". De Regiotaxi Waterweg zorgt voor vervoer van deur-tot-deur. De Regiotaxi Waterweg beschikt over adequaat vervoer voor de gehele doelgroep, inclusief de rolstoel- en scootermobielgebruikers.
De Regiotaxi Waterweg rijdt dagelijks van 7.00 tot 24.00 uur. Het vervoersgebied bestaat uit een intern vervoersgebied (het grondgebied van de gemeenten Schiedam, Vlaardingen en Maassluis) aangevuld met een extern vervoersgebied. Dit externe vervoersgebied is het gebied tot en met 5 openbaar vervoer zones vanaf het woonadres van de cliënt. Dit betekent dat het externe vervoersgebied voor cliënten uit de regio Nieuwe Waterweg Noord per woonplaats kan verschillen.

Criterium:
- loopafstand van minder dan 800 meter.

Beleidsregel 2.9.2 begeleiding collectieve vervoersvoorziening:
Een cliënt komt in aanmerking voor een pas met begeleiding bij het reizen met een collectieve vervoersvoorziening, indien vervoer zonder begeleiding tijdens de rit niet verantwoord is.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 en Besluit artikel 1 sub a en b, artikel 8, artikel 9

Bij een begeleiderspas voor het collectief vervoer is de cliënt verplicht om onder begeleiding te reizen. Kinderen tot 12 jaar komen alleen in aanmerking voor een pas met begeleiding.

Beleidsregel 2.9.3 primaat collectieve vervoersvoorziening:
Een cliënt kan voor een individuele vervoersvoorziening (taxi of rolstoeltaxi) in aanmerking worden gebracht indien hij niet in staat is om het collectief vervoer te gebruiken en een (eigen) auto niet beschikbaar is of niet bruikbaar is voor de cliënt.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 en Besluit artikel 1, artikel 8, artikel 9 en artikel 10

Bij de selectie van de goedkoopst compenserende vervoersvoorziening geldt het uitgangspunt: *collectief als het kan en individueel als het moet.*

Uitzondering collectief vervoer :
- een noodzakelijke vervoersbehoefte/vervoersfrequentie die niet mogelijk is met het collectief vervoer.

Beleidsregel 2.9.4 omvang vervoersvoorziening:
Bij vervoersvoorzieningen geldt als uitgangspunt lokale bestemmingen (tot circa 15-20 km vanaf het woonadres) met een vervoersbehoefte tot maximaal 2000 km per jaar.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 lid 4 en lid 7

Het gaat om maatschappelijke participatie in de nabije woon- en leefomgeving. Voor verder weg gelegen bestemmingen kan gebruik worden gemaakt van Valys.

Uitzonderingen:
- wanneer er sprake is van bovenregionaal contact met een persoon of personen, die uitsluitend door de cliënt zelf bezocht kan/kunnen worden en dit bezoek noodzakelijk is voor de cliënt om dreigende vereenzaming te voorkomen;
- bijzondere bestemmingen die de cliënt buiten de nabije woonomgeving moet bereiken omdat deze niet in de nabije woonomgeving beschikbaar zijn en gebruik van Valys hiervoor niet mogelijk is.

Beleidsregel 2.9.5 fietsvoorziening:
Een fietsvoorziening kan worden verstrekt indien de cliënt geen gebruik kan maken van een reguliere, algemeen gebruikelijke fiets.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 1, artikel 4 lid 1 sub c en artikel 7

Criteria:
- de cliënt heeft een loopafstand van meer dan 100 meter en minder dan 800 meter;
- de fiets gaat frequent gebruikt worden;
- fietsen maakte al deel uit van het verplaatsingspatroon/van het dagelijks functioneren;
- de fiets biedt een oplossing voor een relevant deel van de vervoersbehoefte;
- er is geen alternatieve of goedkopere vervoersmogelijkheid;
- een geschikte stallingsruimte is aanwezig.

Een fietsvoorziening wordt eigendom van de cliënt en wordt eenmaal in de 7 jaar verstrekt. Een uitzondering hierop kan gemaakt worden voor een kind die in korte tijd zodanig is gegroeid dat de maatvoering van de voorziening niet meer passend is.
De cliënt is verantwoordelijk voor onderhoud en verzekering.

Beleidsregel 2.9.6 scootermobiel:
Een scootermobiel wordt slechts verstrekt als het voor de cliënt een noodzakelijk vervoermiddel in het dagelijks leven is ten behoeve van het voeren van een zelfstandig huishouden.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7

Criteria:
- de cliënt heeft een loopafstand van maximaal 100 meter;
- de fiets gaat frequent gebruikt worden en niet alleen voor recreatieve verplaatsingen;
- er is een geschikte mogelijkheid tot veilig, overdekt en afgeschermd stallen in of bij de woning, die de cliënt zelfstandig kan bereiken.
- de cliënt heeft geen functiestoornissen waardoor deelname aan het verkeer niet verantwoord is (visus, gehoor, arm-, hand- en schouderfuncties, bewustzijn, inschattings- en reactievermogen en dergelijke).

Bij de advisering van een scootermobiel wordt altijd eerst gekeken of een compacte/standaard scootermobiel (zonder extra vering) een adequate oplossing biedt. Is deze om medische of antropometrische redenen niet adequaat dan kan een ander model worden geadviseerd.

Uit oogpunt van kosten wordt de voorkeur gegeven aan een compacte/standaard scootermobiel met een snelheid van 8 km per uur en een actieradius van 20 tot 25 km. Een wens voor een scootermobiel met een hogere snelheid en/of een grotere actieradius wordt niet ingewilligd indien een compacte scootermobiel passend is voor de cliënt. Een scootermobiel is immers bedoeld voor de nabije woon- en leefomgeving. Voor verder weg gelegen bestemmingen kan gebruik gemaakt worden van de Regiotaxi Waterweg, eventueel in combinatie met de scootermobiel.

De scootermobiel wordt verstrekt inclusief onderhoud en WA-verzekering.

Een verstrekte scootermobiel wordt ingenomen indien:
- een cliënt niet meer voldoende rijvaardig is en rijlessen onvoldoende resultaat heeft opgeleverd;
- er na een schriftelijke waarschuwing wederom sprake is van oneigenlijk, onzorgvuldig of onjuist gebruik van de voorziening;
- cliënt niet meer beschikt over een geschikte stallingsmogelijkheid.

Beleidsregel 2.9.7 autoaanpassing:
Een cliënt kan voor een autoaanpassing in aanmerking komen indien hij niet in staat is om het collectief vervoer te gebruiken, het gebruik van de auto voor hem noodzakelijk is vanwege beperkingen bij participatie en een autoaanpassing de goedkoopst adequate oplossing is.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1 en Verordening artikel 7

Uitzondering:
- de cliënt is jonger dan 12 of er is sprake van huisgenoten die jonger zijn dan 12 jaar.

Criterium:
- de auto is niet ouder dan 5 jaar.

Een autoaanpassing wordt slechts eenmaal in de 7 jaar verstrekt.

Beleidsregel 2.9.8 leaseauto/gesloten buitenwagen:
Wanneer het collectief vervoer, een (rolstoel)taxi en/of andere vervoers-/verplaatsingsvoorzieningen (aangepaste fiets, scootermobiel, elektrische rolstoel) niet bruikbaar zijn voor een cliënt en de cliënt beschikt niet over een (aan te passen) auto, kan een leaseauto of een gesloten buitenwagen worden verstrekt.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 en Besluit artikel 8, artikel 9 en artikel 10

Een leaseauto of een gesloten buitenwagen, zoals een arola of canta, wordt alleen verstrekt indien de cliënt voor alle verplaatsingen op individueel eigen vervoer is aangewezen.
Een auto wordt verstrekt ten behoeve van de cliënt. Het is niet de bedoeling dat een huisgenoot, bijvoorbeeld een partner of een ouder van de cliënt, gebruik maakt van deze auto, zonder de aanwezigheid van de cliënt. Vanzelfsprekend mogen huisgenoten wel meereizen met de cliënt.

De cliënt is zelf verantwoordelijk voor het behalen van een noodzakelijk brommer-/(aangepast) autorijbewijs.

2.10 Rolvoorzieningen

Beleidsregel 2.10.1 rolstoel:
Een cliënt kan voor een rolstoel in aanmerking komen indien beperkingen dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning noodzakelijk maken en andere (loop)hulpmiddelen geen adequate oplossing bieden.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.2 sub f, artikel 2.3.5 lid 5 sub b en Verordening artikel 4 lid 1 sub g en artikel 7

Het criterium om in aanmerking te komen voor een rolstoelvoorziening is de vaststelling dat de cliënt regelmatig of de gehele dag is aangewezen op zittend verplaatsen in en om de woonruimte. Bovendien moet een loophulpmiddel, zoals een rollator, onvoldoende uitkomst bieden.
Een rolstoel wordt verstrekt inclusief onderhoud.

Beleidsregel 2.10.2 elektrische rolstoel:
Een elektrische binnenrolstoel of een elektrische binnen-/buitenrolstoel kan worden verstrekt indien de cliënt volledig rolstoelafhankelijk is en onvoldoende in staat is om zich functioneel voort te bewegen in een handbewogen rolstoel. Een elektrische buitenrolstoel wordt verstrekt indien de cliënt geen gebruik kan maken van een scootermobiel.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7

Er moet sprake zijn van een zelfstandige verplaatsingsbehoefte in en om de woning en de rolstoelvoorziening dient bij te dragen aan de zelfredzaamheid bij het leven van alledag. Een cliënt die in een zorgcentrum woont, kan in aanmerking komen voor een elektrische binnenrolstoel indien met de verstrekking van deze voorziening een wezenlijke bijdrage aan de zelfredzaamheid van de cliënt binnen zijn kamer wordt geleverd. Voor een elektrische binnen/buitenrolstoel of een elektrische buitenrolstoel komt een client die in een zorgcentrum woont in principe niet in aanmerking. De achterliggende gedachte hierbij is dat men geen zelfstandig huishouden meer voert waarvoor men boodschappen moet doen en dat veelal het maatschappelijk leven plaatsvindt binnen het wooncomplex.

Een elektrische binnen/buitenrolstoel of een elektrische buitenrolstoel heeft wat betreft gebruiksdoel een overlap met een scootermobiel. Er wordt geen scootermobiel verstrekt naast een elektrische binnen/buitenrolstoel of een elektrische buitenrolstoel.
Indien de cliënt zowel in de woning als buiten de woning is aangewezen op een elektrische rolstoel, dan is één elektrische binnen/buitenrolstoel voorliggend op het verstrekken van twee aparte elektrische rolstoelen.

Een elektrische rolstoel wordt verstrekt inclusief onderhoud en, indien de voorziening buitenshuis wordt gebruikt, inclusief WA-verzekering.

Beleidsregel 2.10.3 aanpassingen rolstoel:
Alleen voor de cliënt noodzakelijke aanpassingen ten behoeve van het functionele gebruik van de rolstoel kunnen worden verstrekt.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7

Voorwaarden/criteria voor bijzondere aanpassingen:
- Een vijfde wiel/handbike kan niet verstrekt worden als de cliënt gebruik maakt van een scootermobiel of een elektrische rolstoel;

- Een aankoppelbare elektrische aandrijfunit of een elektrische handbike wordt uitsluitend verstrekt indien een scootermobiel niet bruikbaar is voor een cliënt. Bovendien wordt een dergelijke voorziening niet verstrekt naast een elektrische rolstoel;
- Een duwbekrachtiger wordt niet verstrekt naast een scootermobiel of een elektrische rolstoel en bij de duwer van de rolstoel moet sprake zijn van objectiveerbare beperkingen bij het duwen van de rolstoel.

Beleidsregel 2.10.4 sportvoorziening:
Een cliënt kan voor een sportvoorziening in aanmerking worden gebracht indien beperkingen sportbeoefening zonder sportvoorziening onmogelijk maken.
Wet- en regelgeving: Verordening artikel 7 en Besluit artikel 11

Voorwaarden/criteria:
- Wanneer gebruik van een ADL-rolstoel/voorziening (beleidsregels 2.10.1, 2.10.2 en 2.10.3) voor recreatief sporten mogelijk is, wordt geen sportvoorziening toegekend;
- Een sportvoorziening moet specifiek bestemd zijn voor de cliënt (voorbeeld: het verstrekken van een bal met geluid voor blinden is niet mogelijk omdat meerdere personen hier bij de sport gebruik van maken);
- Een sportvoorziening wordt uitsluitend verstrekt indien de cliënt lid is van een gehandicaptensportvereniging.

2.11 Tegemoetkoming meerkosten

Beleidsregel 2.11.1 indicatie tegemoetkoming meerkosten:
Een cliënt die in een kalenderjaar het volledige eigen risico van de zorgverzekeringswet heeft betaald en/of een langdurige indicatie (≥ 6maanden) voor een Wmo-maatwerkvoorziening of een Wlz-indicatie voor verblijf heeft, kan bij een inkomen dat lager is dan de vastgestelde inkomensgrenzen in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de meerkosten.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 2.1.7, Verordening artikel 16 en Besluit artikel 12

3 Persoonsgebonden budget (pgb)

Beleidsregel 3.1 bekwaamheid voor een pgb:
Een persoonsgebonden budget wordt slechts verstrekt indien de cliënt (of diens ouders indien de cliënt minderjarig is) voldoende in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen en in staat is om de aan een persoonsgebonden budget verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.6 lid 1 en lid 2 sub a

Het gaat bij de bekwaamheid van de cliënt om taken zoals het kiezen van een zorgverlener, het aangaan van een contract, het in de praktijk aansturen van de zorgverlener en het bijhouden van een juiste administratie.

Contra-indicaties voor een persoonsgebonden budget zijn:
- Wilsonbekwaam;
- Geen inzicht in de eigen functionele beperkingen;
- Onvoldoende beschikking over organisatie- en regelvermogen en verantwoordelijkheidsbesef;
- Onvoldoende inzicht door dementie, een verstandelijke handicap of ernstige psychische problemen;
- Verslavingsproblematiek;
- De Nederlandse taal niet/onvoldoende machtig zijn.

Er kan voor een cliënt die beperkt bekwaam is en toch een persoonsgebonden budget wenst een uitzondering gemaakt worden, indien de cliënt hulp krijgt bij het behartigen van zijn belangen en het uitvoeren van de aan een persoonsgebonden budget verbonden taken. Er moet voorkomen worden dat er misbruik gemaakt wordt van de cliënt dan wel van het pgb door de persoon die hulp biedt. Een voorwaarde is dat de persoon die hulp biedt iemand is uit de directe naaste omgeving van de cliënt. Hulp bij de administratie van het pgb door iemand van een pgb-/zorgbureau wordt niet toegestaan.

Beleidsregel 3.2 motivatie voor een pgb:
Een persoonsgebonden budget wordt uitsluitend verstrekt indien de cliënt (of diens ouders indien de cliënt minderjarig is) zich gemotiveerd op het standpunt stelt dat hij de maatwerkvoorziening in de vorm van een persoonsgebonden budget wenst.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.6 lid 1 en 2 sub b

Door de verplichte motivatie voor een persoonsgebonden budget wordt geborgd dat het duidelijk een beslissing van de cliënt zelf is. Bovendien valt uit een motivatie van een cliënt veelal zijn bekwaamheid af te leiden.

Beleidsregel 3.3 kwaliteit van de voorziening:
Een persoonsgebonden budget wordt alleen verstrekt indien voldoende is gewaarborgd dat de met het budget in te kopen voorziening veilig, doeltreffend en cliëntgericht is.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.6 lid 1, lid 2 sub c en lid 3

In de Wmo is bepaald dat de kwaliteitseisen bij zorg in natura niet één-op-één gelden voor zorg die wordt ingekocht met een pgb.

Kwaliteitscriteria:
- De dienstverlening moet passend en doeltreffend zijn. Dit sluit aan bij de toegang voor maatwerkvoorzieningen en moet blijken uit de motivatie voor het pgb;
- De dienstverlening moet cliëntgericht zijn. Dit sluit aan bij de toegang voor maatwerkvoorzieningen en moet blijken uit de motivatie voor het pgb;
- De dienstverlening moet veilig zijn;
- De privacy moet gerespecteerd worden.

Beleidsregel 3.4 kosten reeds gemaakt:
Er wordt geen persoonsgebonden budget verstrekt voor zover de aanvraag betrekking heeft op kosten die de cliënt voorafgaand aan de indiening van de aanvraag heeft gemaakt.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.6 en Verordening artikel 10 lid 2 sub a

Het persoonsgebonden budget is niet bedoeld voor kosten die voorafgaand aan de aanvraag zijn gemaakt. Voordat de aanvraag is ingediend zijn nog niet alle op de aanvraag betrekking hebbende gegevens beoordeeld. Indien voorzieningen al zijn aangeschaft of zijn gerealiseerd is een zinvolle beoordeling van de oorspronkelijke situatie veelal onmogelijk. Bovendien is er geen invloed geweest op de gekozen voorziening of materialen.
Door deze beleidsregel wordt voorkomen dat een voorziening waar vroegtijdig mee is begonnen niet overeenstemt met hetgeen als goedkoopst adequate voorziening wordt beschouwd. Bovendien moeten ook factoren die buiten de woonruimte van de cliënt gelegen zijn, meegewogen kunnen worden, zoals een beschikbare aangepaste of goedkoop aan te passen woning elders, of een losse woonunit, waardoor een woningaanpassing wellicht niet noodzakelijk is.

Er geldt een uitzondering indien vooraf schriftelijk toestemming is verleend aan de cliënt om alvast kosten te maken en nog is na te gaan of de ingekochte voorziening of de uitgevoerde aanpassing noodzakelijk en de goedkoopst adequate oplossing was.

Beleidsregel 3.5 langdurig adequaat:
Er wordt slechts een persoonsgebonden budget toegekend indien het hiermee in te kopen hulpmiddel of de hiermee te bekostigen woningaanpassing langdurig adequaat/bruikbaar is voor de cliënt.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.6 en Verordening artikel 10 lid 2 sub b

Bij een cliënt met een progressief ziektebeeld staat op voorhand al vast dat binnen korte tijd vervanging van een hulpmiddel nodig is en wellicht daarna weer. Ook bij kinderen in de groei is regelmatige vervanging van een hulpmiddel noodzakelijk. Deze situaties lenen zich niet voor een persoonsgebonden budget, omdat het leidt tot kapitaalvernietiging. Een verstrekking van een voorziening in natura heeft dan de voorkeur. Een voorziening die in natura is verstrekt en niet meer geschikt is voor de cliënt komt immers in een depot en kan herverstrekt worden.
Het langdurig adequaat, bruikbaar en passend zijn is verbonden aan de afschrijvingsduur van een voorziening. Bij een hulpmiddel valt hierbij te denken aan 7 jaar (afschrijving van de voorziening), bij een woningaanpassing zou de termijn langer kunnen zijn.

Beleidsregel 3.6 weigering inzet pgb bij gecontracteerde aanbieder:
Een pgb voor het voeren van een huishouden, maaltijdverzorging, kindverzorging, ondersteuning bij sociaal en persoonlijk functioneren en/of persoonlijke verzorging wordt geweigerd indien deze volledig wordt ingezet bij een gecontracteerde zorgaanbieder
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.6 , en Verordening artikel 10 en Besluit artikel 13 en 14

Het volledig inzetten van een pgb bij een gecontracteerde zorgaanbieder ondermijnt de systematiek van de resultaatgerichte financiering en is om die reden niet toegestaan.

Beleidsregel 3.7 inzet pgb in sociaal netwerk:
Inkoop van ondersteuning binnen het sociale netwerk is mogelijk bij het voeren van een huishouden, maaltijdverzorging, kindverzorging, ondersteuning bij het sociaal en persoonlijk functioneren en persoonlijke verzorging en hiervoor geldt een lager pgb-tarief.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.6 , en Verordening artikel 10 lid 6, en Besluit artikel 13 en 14

Voorwaarden:
- de persoon die de ondersteuning biedt heeft niet aangegeven dat de zorg aan de belanghebbende hem te zwaar valt (overbelasting);
- tussenpersonen/belangenbehartigers mogen niet uit het pgb worden betaald;
- voor diensten die als mantelzorg beschouwd kunnen worden, zoals het verrichten van huishoudelijke taken en/of de financiën en administratie door eerste en tweedegraads familieleden en voor taken die door een mantelzorger in het verleden onbetaald werden verricht, wordt geen pgb verstrekt.

Zorg uit het eigen netwerk wordt veelal beschouwd als de beste zorg voor de laagste prijs, maar dit mag niet leiden tot vergoeding van de informele zorg die anders onbetaald geleverd zou worden. Uitgangspunt is dat hulp uit de eigen omgeving reeds maximaal moet worden ingezet voordat een beroep gedaan wordt op de gemeente. Voor zorg die in redelijkheid verwacht mag worden van het eigen netwerk (taken die een ander onbetaald zou verrichten bij familie) moet geen indicatie en dus ook geen pgb verstrekt worden.

Beleidsregel 3.8 pgb en kortdurende ondersteuning gericht op herstel:
Er wordt geen pgb toegekend indien er kortdurend (tot 6 maanden) een maatwerkvoorziening wordt toegekend die er op gericht is dat de cliënt binnen deze termijn zelfstandig/zelfredzaam is, zoals bij het aanleren en/of oefenen van activiteiten, bij het motiveren/activeren, bij een kortdurend advies en/of bij het geven van instructie.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.6 en Verordening artikel 10

Bij een kortdurende indicatie die wordt ingezet om (volledige) zelfredzaamheid te bereiken wordt uitsluitend Zorg in Natura verstrekt, omdat bij kortdurende ondersteuning een duidelijk resultaat en bijbehorende voortgangsrapportages verwacht worden. Uit ervaringen is bekend dat een pgb bij dergelijke indicaties niet het gewenste effect te weeg brengt, omdat taken veelal (structureel) worden overgenomen, waardoor na afloop van de indicatie het doel niet is bereikt.

Beleidsregel 3.9 pgb en verblijf in een instelling of buiten de regio MVS:
Indien de cliënt langer dan 4 weken aaneengesloten verblijft in een instelling of wanneer de cliënt langer dan 4 weken aaneengesloten buiten de regio MVS verblijft, wordt een persoonsgebonden budget voor het voeren van een huishouden, maaltijdverzorging, kindverzorging, ondersteuning bij sociaal en persoonlijk functioneren, persoonlijke verzorging en dagbesteding beëindigd en na terugkeer weer opgestart.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.6 , artikel 2.3.10 en Verordening artikel 10 en artikel 14

Een persoonsgebonden budget voor het voeren van een huishouden, maaltijdverzorging, kindverzorging, ondersteuning bij sociaal en persoonlijk functioneren, persoonlijke verzorging en dagbesteding is uitsluitend bestemd voor de woning waar de cliënt zijn hoofdverblijf heeft. Bij zorg in natura wordt ook geen ondersteuning geleverd wanneer de cliënt is opgenomen of wanneer de cliënt buiten de regio MVS verblijft. Aangezien het persoonsgebonden budget als alternatief voor zorg in natura wordt verstrekt, wordt hetzelfde uitgangspunt gehanteerd.
De cliënt is verplicht om een verblijf in een instelling of een verblijf buiten de regio, indien mogelijk vooraf, te melden.

Beleidsregel 3.10 pgb bij verhuizing buiten de regio MVS en overlijden:
Een persoonsgebonden budget wordt beëindigd op de dag dat de cliënt overlijdt of verhuist naar buiten de regio MVS.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 1.1.1, artikel 2.3.6, artikel 2.3.10 en Verordening artikel 10 en artikel 14

Uitzonderingen:
- Bij overlijden van een cliënt met een persoonsgebonden budget voor het voeren van een huishouden, maaltijdverzorging, kindverzorging, ondersteuning bij sociaal en persoonlijk functioneren en persoonlijke verzorging , waarbij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) niet de salarisadministratie

verricht, geldt als beëindigingsdatum 14 dagen na het overlijden (bij zorg in natura mag ook 2 weken doorgeleverd worden);
- Bij overlijden van een cliënt met een persoonsgebonden budget voor het voeren van een huishouden, maaltijdverzorging, kindverzorging, ondersteuning bij sociaal en persoonlijk functioneren, persoonlijke verzorging, waarbij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) de salarisadministratie verricht, geldt als beëindigingsdatum 1 maand na het overlijden (opzegtermijn van een maand).

Bij hulpmiddelen die bekostigd zijn met een persoonsgebonden budget bestaan bij een verhuizing naar een adres buiten de regio MVS of overlijden de volgende mogelijkheden:
- de cliënt verzoekt de nieuwe gemeente het resterende deel van het persoonsgebonden budget, gebaseerd op de afschrijving (inclusief het toegekende budget voor onderhoud), over te nemen;
- de cliënt (of een erfgenaam) behoudt de voorziening en betaalt het resterende deel van het persoonsgebonden budget, gebaseerd op de afschrijving (inclusief het toegekende budget voor onderhoud);
- de cliënt (of een erfgenaam) draagt het eigendomsrecht van de voorziening over en de voorziening wordt kosteloos (mits deze zich binnen de regio MVS bevindt) opgehaald door de gecontracteerde leverancier, waarbij restitutie van een meerprijs die een cliënt heeft betaald bij aanschaf van de voorziening niet mogelijk is.

4 Bijdragen in de kosten voor maatwerkvoorzieningen

Beleidsregel 4.1 bijdrage in de kosten:
Voor alle maatwerkvoorzieningen geldt voor de cliënt een bijdrage in de kosten, met uitzondering van collectief vervoer, rolstoelen, aanpassingen ten aanzien van de toegankelijkheid bij gemeenschappelijke deuren in een wooncomplex, kindverzorging ((her)indicaties van na 1 januari 2016), maaltijdverzorging ((her)indicaties van na 1 januari 2016), persoonlijke verzorging ((her)indicaties van na 1 januari 2016) en de laagste ondersteuning bij sociaal en persoonlijk functioneren (waakvlam) ((her)indicaties van na 1 januari 2016).
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 2.1.4, Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 artikel 3.1 lid 1 en Verordening artikel 1 sub e, artikel 11, en *Besluit artikel 2, artikel 20 t/m 26*

Beleidsregel 4.2 bijdrage in de kosten bij minderjarigen:
Indien de cliënt minderjarig is geldt alleen een bijdrage in de kosten voor woningaanpassingen.
Wet- en regelgeving: Wmo artikel 2.1.4, artikel 2.1.5, Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 artikel 3.1 lid 1 en Verordening artikel 1 en 11 lid 6, en Besluit artikel 20, artikel 26

5 Slotbepalingen

Deze Beleidsregels en nadere regel maatschappelijke ondersteuning Maassluis Vlaardingen Schiedam 2017 treden in werking met ingang van 1 januari 2017. De Beleidsregels en nadere regel maatschappelijke ondersteuning Maassluis Vlaardingen Schiedam 2016 komen per die datum te vervallen.

Deze Beleidsregels en nadere regel worden aangehaald als “Beleidsregels en nadere regel maatschappelijke ondersteuning Maassluis Vlaardingen Schiedam 2017” of als “Beleidsregels en nadere regel maatschappelijke ondersteuning MVS 2017”.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Maassluis op ………..
Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Vlaardingen op ………..
Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Schiedam op ………..

Bijlage 1: Richtlijn resultaatgericht indiceren

Leeswijzer indicatiestelling resultaatgerichte ondersteuning
- Richtlijn voeren van een huishouden
- Richtlijn maaltijdverzorging
- Richtlijn kindverzorging
- Richtlijn sociaal en persoonlijk functioneren
- Richtlijn persoonlijke verzorging

Leeswijzer ondersteuningsbudget

De hoogte van het ondersteuningsbudget wordt bepaald door drie factoren: 1. de ondersteuningstrede bij alle resultaat gerichte financieringen 2. eventueel de oppluspunten bij de resultaatgerichte financiering bij huishoudelijke taken 3. eventueel de dag- of weekfrequentie bij de maaltijdverzorging, kindverzorging en persoonlijke verzorging

Ondersteuningstreden	Om te komen tot een ondersteuningsbudget wordt per tabblad de taken of hoofdcategorie in de linker kolom weergegeven. De taak of hoofdcategorie bestaat uit verschillende activiteiten die de zelfredzaamheid en/of participatie van de burger kunnen beïnvloeden. Afhankelijk van de mate van beperking die de burger ondervindt bij die verschillende activiteiten bepaalt de indicatiesteller van ROGplus welke trede noodzakelijk is om het gewenste resultaat te bereiken. Per tabblad wordt een specifieke toelichting op de ondersteuningstreden gegeven. Per ondersteuningstrede is een score vastgesteld die gebruikt wordt om de totaalscore te bepalen en de totaalscore bepaalt uiteindelijk de hoogte van het ondersteuningsbudget
Oppluspunten	Bij het tabblad het voeren van een huishuiden zijn extra oppluspunten toegevoegd. Per oppluspunt is een score vastgesteld. De score van de oppluspunt(en) wordt opgeteld bij de score van de ondersteuningstrede.
Dag- of weekfrequentie	Bij de maaltijdverzorging, kindverzorging en persoonlijke verzorging kan de dag en/of weekfrequentie een bepalende factor zijn. De indicatiesteller van ROGplus bepaalt de frequentie van de noodzakelijke ondersteuning per dag en/of week. De frequentie per dag en/of week wordt gebruikt om de totaalscore te bepalen. De score van de ondersteuningstrede wordt vermenigvuldigd met de frequentie. Dus moet er bij een burger twee keer per week een maaltijd opgewarmd worden, dan is de frequentie 2.
Berekening totaalscore	De totaalscore is de som van de scores. Dit kan alleen de score van een of meerdere ondersteuningstreden zijn of de score van een ondersteuningstrede vermenigvuldigd met de frequentie of de som van de ondersteuningstrede en de extra oppluspunten.
Ondersteuningsbudget	De totaalscore valt binnen een bepaalde bandbreedte van scores en voor iedere bandbreedte is een vast tarief per 4 weken vastgesteld. Dit tarief ontvangt de aanbieder per CAK periode om in samenspraak met de burger het gewenste resultaat te behalen.
Algemeen uitgangspunt keuze ondersteuningstrede	Iedere taak of hoofdcategorie bestaat uit verschillende activiteiten die de zelfredzaamheid en/of participatie van de burger beïnvloeden. De indicatiesteller van ROGplus maakt op basis van de beperkingen een keuze tussen de verschillende ondersteuningstreden. Als er binnen een taak of hoofdcategorie meerdere activiteiten zijn waar cliënt verschillende vormen van ondersteuning op nodig heeft, dan geeft de activiteit die het meest dominant is of qua ondersteuning het meest intensief is de doorslag. Daarnaast heeft de indicatiesteller altijd de vrijheid om gemotiveerd af te wijken van bovenstaande ondersteuningstreden (zie ook voorbeelden inkoopdocument).

Richtlijn voeren van een huishouden

Huishoudelijke taken	Ondersteuningstreden		Oppluspunten		
Lichte huishoudelijke taken	Trede 1	Trede 2	Extra bij grote woning*	Extra bij 2 personen	Extra bij > 2 personen
	1	1.5	0.5	0.5	1
Zware huishoudelijke taken	Trede 1	Trede 2	Extra bij grote woning*	Extra bij 2 personen	Extra bij > 2 personen
	1,5	3	1	1	2
Was en strijk taken	Trede 1	Trede 2	Extra bij 2 personen	Extra bij > 2 personen	
	1	2	0.5	1	
Boodschappen doen	Trede 1	Trede 2	Extra bij > 4 personen		

	1	2		1
Extra: ondersteuning regie of aanleren	n.v.t. n.v.t.		Ondersteuning bij regie of aanleren van taken	
		1		

* Een grote woning is een woning met een inpandige trap of een gelijkvloerse woning met 4 of meer in gebruik zijnde kamers (3 in gebruik zijnde slaapkamers)	
Trede 1	Client is zelfstandig, al dan niet met ondersteuning van gebruikelijke hulp of mantelzorg, in staat om een aantal activiteiten uit te voeren die vallen onder de huishoudelijke taken. De professionele hulp dient te ondersteunen bij het voeren van een huishouden en neemt alleen die huishoudelijke taken over die niet zelfstandig of door gebruikelijke hulp of mantelzorg kunnen worden uitgevoerd.
Trede 2	Optie 1: cliënt is niet in staat, al dan niet met ondersteuning van gebruikelijke hulp of mantelzorg, om activiteiten uit te voeren die vallen onder de huishoudelijke taken (zie bijlage 8). De professionele hulp neemt de huishoudelijke taken over. Optie 2: cliënt is niet of gedeeltelijk in staat, al dan niet met ondersteuning van gebruikelijke hulp of mantelzorg, om activiteiten uit te voeren die vallen onder huishoudelijke taken (zie bijlage 8). Client, gebruikelijke hulp of mantelzorg wordt wel in staat geacht de huishoudelijke taken (gedeeltelijk) weer zelf aan te kunnen leren onder professionele aansturing. De professionele hulp dient deze huishoudelijke taken aan te leren bij cliënt, gebruikelijke hulp of mantelzorg.

Ondersteuning	**Totaal score**
Licht:	Tussen 1 - 3,5
Midden:	Tussen 4 - 5,5
Middelzwaar:	Tussen 6 - 7
Zwaar:	Tussen 7,5 - 12
Extra zwaar:	Tussen 12,5 - 16

Ondersteuning huishouden licht	Client heeft ondersteuning nodig om de zelfredzaamheid bij het voeren van een huishouden te behouden of aan te leren. De ondersteuning is gericht op het ondersteunen bij of het overnemen van huishoudelijke taken. De ondersteuning kan ook gericht zijn op het aanleren van huishoudelijke taken en/of de regie voeren over de huishoudelijke taken. De bovenstaande treden en eventuele aanvullende oppluspunten bepalen de categorie licht, midden, zwaar of extra zwaar. In de opdrachtverstrekking wordt aangegeven om welke huishoudelijke taken het gaat en of deze taken ondersteunt, overgenomen of aangeleerd moeten worden.
Ondersteuning huishouden midden	Idem, deze categorie verschilt alleen ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning huishouden middelzwaar	Idem, deze categorie verschilt alleen ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning huishouden zwaar	Idem, deze categorie verschilt alleen ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning huishouden extra zwaar	Idem, deze categorie verschilt alleen ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.

Meerwerk/Oppluspunten:
Per taak kan er een extra punt toegekend worden als er sprake is van meerwerk. Hieronder staan voorbeelden per taak:

Licht huishoudelijke werk + 1 punt
Factoren voor meerwerk:
- Psychogeriatrische problematiek;
- Kinderen < 12 jaar;
- Allergie voor huisstofmijt COPD;
- Ernstige lichamelijke beperkingen;
- Bedlegerige patiënten.

Zwaar huishoudelijk werk + 1 punt
Factoren voor meerwerk:
- Hoge bezettingsgraad
- Aanwezigheid van jonge kinderen (<3 jaar);
- Extra vervuiling door gebruik van (elektrische) binnen-/buitenrolstoelen;
- Wanneer meer kamers dan alleen standaard gebruiksruimten functioneel in gebruik zijn en dit ook noodzakelijk is (dus geen hobbykamer);
- Ernstige beperkingen (ook visuele beperkingen).

De was/strijk doen + 1 punt
Factoren voor meerwerk:
- Kinderen < 12 jaar;
- Bedlegerige patiënten;
- Extra was door overmatige transpiratie/incontinentie/speekselverlies/bloedverlies.

Boodschappen doen + 1 punt
Factoren voor meerwerk:
- Meer dan 4 personen of kinderen < 12 jaar;
- Grote afstand tot winkels (wonen in een buitengebied);
- Noodzaak tot opruimen van de boodschappen.

Organisatie van het huishouden: + 1 punt
Factoren voor meerwerk:
- Communicatieproblemen;
- Kinderen < 12 jaar;
- Psychische/psychiatrische problematiek bij meerdere gezinsleden;
- Noodzaak toezicht op het welzijn van cliënt (alleen als er geen indicatie is voor verpleging en/of persoonlijke verzorging en er geen mantelzorg is).

Richtlijn maaltijdverzorging				
Taken maaltijdbereiding	**Ondersteuningstreden**			
Bereiden maaltijden	Trede 1	Trede 2	Trede 3	Trede 4
3	4	5,5	8	
Frequentie	Aantal keer/week	Aantal keer/week	Aantal keer/week	Aantal keer/week
1 t/m 7	1 t/m 7	1 t/m 7	1 t/m 7	
Trede 1	Client is niet zelfstandig, al dan niet met ondersteuning van gebruikelijke hulp of mantelzorg, in staat om een broodmaaltijd of een warme maaltijd op te warmen en dient hierin ondersteund te worden. De ondersteuning geldt voor het verzorgen van de broodmaaltijden			

	(eenmaal per dag) **of** het opwarmen van 1 warme maaltijd per dag.
Trede 2	Client is niet zelfstandig, al dan niet met ondersteuning van gebruikelijke hulp of mantelzorg, in staat om een warme maaltijd te bereiden en dient hierin ondersteund te worden omdat een maaltijdservice of kant-en-klaarmaaltijd niet passend is. De ondersteuning geldt voor het bereiden van 1 warme maaltijd per dag.
Trede 3	Client is niet zelfstandig, al dan niet met gebruikelijke hulp of mantelzorg, in staat om een broodmaaltijd klaar te maken en een warme maaltijd op te warmen en dient hierin ondersteund te worden. De ondersteuning geldt voor het verzorgen van de broodmaaltijden (eenmaal per dag) en het opwarmen van 1 warme maaltijd per dag.
Trede 4	Client is niet zelfstandig, al dan niet met hulp van gebruikelijke of mantelzorg, in staat om een warme maaltijd te bereiden en een broodmaaltijd te bereiden en dient hierin ondersteund te worden. Het gebruik van een maaltijdservice of kant-en-klaarmaaltijd is niet passend is. De ondersteuning geldt voor het bereiden van 1 warme maaltijd per dag **en** het bereiden van de broodmaaltijden (eenmaal per dag).

Ondersteuning	**Totaal score**
Licht:	Tussen 3 - 9
Licht/midden:	Tussen 9,5 - 16
Midden:	Tussen 16,5 - 22
Midden/zwaar:	Tussen 22,5 - 30
Zwaar:	Tussen 30,5 - 47,5
Extra zwaar:	Tussen 48 - 56

Ondersteuning maaltijden licht	Client heeft ondersteuning nodig bij het bereiden van maaltijden. De ondersteuning is gericht op het ondersteunen bij of het overnemen van de maaltijdbereiding. De bovenstaande score bij de ondersteuningstrede maal de frequentie per week bepalen de categorie licht, licht/midden, midden, midden/zwaar, zwaar of extra zwaar.
Ondersteuning maaltijden licht/midden	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit van ondersteuning naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning maaltijden midden	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit van ondersteuning naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning maaltijden midden/zwaar	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit van ondersteuning naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning maaltijden zwaar	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit van ondersteuning naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning maaltijden extra zwaar	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit van ondersteuning naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.

Richtlijn kindverzorging

Taken kindverzorging	**Ondersteuningstreden**	
1: uit bed halen 2: naar bed brengen	Trede 1 = 1 activiteit	Trede 2 = 2 activiteiten

1	2		
Frequentie	aantal keer/week	aantal keer/week	
1 t/m 7	1 t/m 7		
1: in bad doen baby (0-1 jaar) 2: douchen van kind (1 t/m 7 jaar) 2: naar bed brengen	Trede 1		
2			
Frequentie	aantal keer/week		
1 t/m 7 voor bad 1 t/m 4 voor douche			
Eten geven baby (0-12 maanden)* Eten geven kind (1 t/m 3 jaar)	Trede 1	Trede 2	Trede 3
4	8	14	
Frequentie	aantal dagen/week	aantal dagen/week	aantal dagen/week
1 t/m 7	1 t/m 7	1 t/m 7	
Kind naar school/opvang brengen/halen	Trede 1		
1			
Frequentie	aantal keer/week		
1 t/m 10			

* onderstaande tabel betreft de taak "eten geven"	
Trede 1	Client is niet zelfstandig, al dan niet met gebruikelijke hulp of mantelzorg, in staat om het inwonende baby/kind (0 t/m 7 jaar) eten te geven en dient hierin ondersteund te worden. De ondersteuning is voor het eten geven van 1 t/m 3 maaltijden per dag. Verschonen van een niet-zindelijk kind (0 t/m 3 jaar) behoort ook tot deze taak.
Trede 2	Client is niet zelfstandig, al dan niet met gebruikelijke hulp of mantelzorg, in staat om het inwonende baby/kind (0 t/m 7 jaar) eten te geven en dient hierin ondersteund te worden. De ondersteuning is voor het eten geven van 4 a 5 maaltijden per dag. Verschonen van een niet-zindelijk kind (0 t/m 3 jaar) behoort ook tot deze taak.
Trede 3	Client is niet zelfstandig, al dan niet met gebruikelijke hulp of mantelzorg, in staat om het inwonende baby (0 t/m 12 maanden) eten te geven en dient hierin ondersteund te worden. De ondersteuning is voor het eten geven van meer dan 6 maaltijden per dag. Verschonen van een niet-zindelijk kind (0 t/m 3 jaar) behoort ook tot deze taak.

Ondersteuning	**Totaal score**
Licht:	Tussen 1 - 8
Licht/midden:	Tussen 9 - 20
Midden:	Tussen 21 - 30
Midden/zwaar	Tussen 31 - 60
Zwaar:	Tussen 61 - 100
Extra zwaar	Meer dan 100

Ondersteuning kindverzorging licht	Client heeft ondersteuning nodig bij de kindverzorging. De ondersteuning is gericht op het ondersteunen bij of het overnemen van de kindverzorging. De bovenstaande score bij de ondersteuningstrede maal de frequentie per week bepalen de categorie licht, licht/midden, midden, midden/zwaar, zwaar of extra zwaar.
Ondersteuning kindverzorging licht-midden	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.

Ondersteuning kindverzorging midden	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning kindverzorging midden-zwaar	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning kindverzorging zwaar	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning kindverzorging extra zwaar	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.

Richtlijn sociaal en persoonlijk functioneren

Hoofdcategorie	**Ondersteuningstreden**				
Sociale redzaamheid	Trede 1	Trede 2	Trede 3	Trede 4	Trede 5
0.5	2	5	8	12	
Maatschappelijke participatie	Trede 1	Trede 2	Trede 3	Trede 4	Trede 5
0.5	2	4	6	8	
Psychosociaal functioneren	Trede 1	Trede 2	Trede 3	Trede 4	Trede 5
0.5	2	4	6	8	
Psychosociaal welbevinden	Trede 1	Trede 2	Trede 3	Trede 4	Trede 5
0.5	2	4	6	8	
Mentaal functioneren	Trede 1	Trede 2	Trede 3	Trede 4	Trede 5
0.5	1	2	3	4	

Trede 1	Client is voldoende zelfredzaam, al dan niet met ondersteuning van gebruikelijke hulp of mantelzorg, op het terrein van de hoofdcategorie. Zonder ondersteuning is er echter een reëel risico op terugval. Van de aanbieder wordt verwacht dat hij cliënt 'in de gaten houdt' dat de zelfredzaamheid niet afneemt.
Trede 2	Client is zelf, al dan niet met ondersteuning van gebruikelijke hulp of mantelzorg, in staat activiteiten uit te voeren die vallen onder de activiteiten van de hoofdcategorie, maar cliënt, gebruikelijke hulp of mantelzorger heeft daarbij aansturing nodig.
Trede 3	Client kan met (veel) moeite, al dan niet met ondersteuning van gebruikelijke hulp of mantelzorg, activiteiten uit te voeren die vallen onder de activiteiten van de hoofdcategorie, maar cliënt, gebruikelijke hulp of mantelzorger moet hierbij geholpen worden.
Trede 4	Client is niet in staat, al dan niet met ondersteuning van gebruikelijke hulp of mantelzorg, om een groot aantal activiteiten uit te voeren die vallen onder de activiteiten van de hoofdcategorie. De activiteiten moeten worden overgenomen.
Trede 5	Client is niet in staat, al dan niet met ondersteuning van gebruikelijke hulp of mantelzorg, om vrijwel alle activiteiten uit te voeren die vallen onder de activiteiten van de hoofdcategorie. De activiteiten moeten worden overgenomen. Vaak betreft dit cliënten die in aanmerking komen voor een Wlz- of Beschermd Wonen (BW) indicatie. Deze trede wordt incidenteel ingezet en vaak als overbruggingszorg totdat opname BW mogelijk is of Wlz geïndiceerd is.

Ondersteuning	**Totaal score**
Waakvlam:	Tussen 0.5 - 2
Licht:	Tussen 2,5 - 5
Middel:	Tussen 5,5 - 9
Middelzwaar:	Tussen 9,5 - 14
Zwaar:	Tussen 14,5 - 19
Extra Zwaar:	Meer dan 19.5

Ondersteuning waakvlam	Client heeft ondersteuning nodig om de zelfredzaamheid bij het sociaal en persoonlijk functioneren te behouden, te verbeteren of de achteruitgang af te vlakken. De ondersteuning kan bestaan uit het 'in de gaten houden',

	'begeleiden', 'helpen bij' of 'overnemen van' activiteiten die gerelateerd zijn aan sociaal en persoonlijk functioneren. De bovenstaande ondersteuningstreden bepalen de mate van ondersteuning, maar bij ondersteuning waakvlam ligt de nadruk op 'in de gaten houden van'. In de opdrachtverstrekking wordt aangegeven om welke activiteiten het gaat en of deze 'in de gaten', 'begeleid', 'helpen bij' of 'overgenomen' moeten worden.
Ondersteuning licht	Client heeft ondersteuning nodig om de zelfredzaamheid bij het sociaal en persoonlijk functioneren te behouden, te verbeteren of de achteruitgang af te vlakken. De ondersteuning kan bestaan uit het 'in de gaten houden', 'begeleiden', 'helpen bij' of 'overnemen van' activiteiten die gerelateerd zijn aan sociaal en persoonlijk functioneren. De bovenstaande ondersteuningstreden bepalen de mate van ondersteuning, maar bij ondersteuning licht ligt in de meeste gevallen de nadruk op 'het begeleiden van' eventueel in combinatie met 'in de gaten houden van'. In de opdrachtverstrekking wordt aangegeven om welke activiteiten het gaat en of deze 'in de gaten', 'begeleid', 'helpen bij' of 'overgenomen' moeten worden.
Ondersteuning middel	Client heeft ondersteuning nodig om de zelfredzaamheid bij het sociaal en persoonlijk functioneren te behouden, te verbeteren of de achteruitgang af te vlakken. De ondersteuning kan bestaan uit het 'in de gaten houden', 'begeleiden', 'helpen bij' of 'overnemen van' activiteiten die gerelateerd zijn aan sociaal en persoonlijk functioneren. De bovenstaande ondersteuningstreden bepalen de mate van ondersteuning, maar bij ondersteuning licht-midden ligt de nadruk op 'begeleiden van' eventueel in combinatie met een eenvoudige vorm van 'helpen bij'. In de opdrachtverstrekking wordt aangegeven om welke activiteiten het gaat en of deze 'in de gaten', 'begeleid', 'helpen bij' of 'overgenomen' moeten worden.
Ondersteuning middelzwaar	Client heeft ondersteuning nodig om de zelfredzaamheid bij het sociaal en persoonlijk functioneren te behouden, te verbeteren of de achteruitgang af te vlakken. De ondersteuning kan bestaan uit het 'in de gaten houden', 'begeleiden', 'helpen bij' of 'overnemen van' activiteiten die gerelateerd zijn aan sociaal en persoonlijk functioneren. De bovenstaande ondersteuningstreden bepalen de mate van ondersteuning, maar bij ondersteuning midden ligt de nadruk op 'helpen bij' in combinatie met 'begeleiden van'. In de opdrachtverstrekking wordt aangegeven om welke activiteiten het gaat en of deze 'in de gaten', 'begeleid', 'helpen bij' of 'overgenomen' moeten worden.
Ondersteuning zwaar	Client heeft ondersteuning nodig om de zelfredzaamheid bij het sociaal en persoonlijk functioneren te behouden, te verbeteren of de achteruitgang af te vlakken. De ondersteuning kan bestaan uit het 'in de gaten houden', 'begeleiden', 'helpen bij' of 'overnemen van' activiteiten die gerelateerd zijn aan sociaal en persoonlijk functioneren. De bovenstaande wegingsfactoren bepalen het resultaat, maar bij resultaat midden-zwaar ligt de nadruk op 'helpen bij' in combinatie met 'overnemen van'. In de opdrachtverstrekking wordt aangegeven om welke activiteiten het gaat en of deze 'in de gaten', 'begeleid', 'helpen bij' of 'overgenomen' moeten worden.
Ondersteuning extra zwaar	Client heeft ondersteuning nodig om de zelfredzaamheid bij het sociaal en persoonlijk functioneren te behouden, te verbeteren of de achteruitgang af te vlakken. De ondersteuning kan bestaan uit het 'in de gaten houden', 'begeleiden', 'helpen bij' of 'overnemen van' activiteiten die gerelateerd zijn aan sociaal en persoonlijk functioneren. De bovenstaande ondersteuningstreden bepalen de mate van ondersteuning, maar bij ondersteuning zwaar ligt de nadruk op 'overnemen van'. In de opdrachtverstrekking wordt aangegeven om welke activiteiten het gaat en of deze 'in de gaten', 'begeleid', 'helpen bij' of 'overgenomen' moeten worden.

Richtlijn persoonlijke verzorging				
Taken persoonlijke verzorging	**Ondersteuningstreden**			
Zich wassen	Trede 1 = 1 activiteit	Trede 2 = 2 activiteiten		
1	2			
Frequentie	aantal keer/week	aantal keer/week		
1 t/m 7	1 t/m 7			
Zich kleden	Trede 1	Trede 2		
1	1,5			
Frequentie	aantal keer/week	aantal keer/week		
1 t/m 14	1 t/m 14			
Medicatie innemen	Trede 1	Trede 2	Trede 3	Trede 4
0.5	1	2	3	
Frequentie	aantal dagen/week	aantal dagen/week	aantal dagen/week	aantal dagen/week
1 t/m 7	1 t/m 7	1 t/m 7	1 t/m 7	
Overige verzorgingstaken	Trede 1	Trede 2		
0.5	1	2	3	
Frequentie	aantal dagen/week	aantal dagen/week	aantal dagen/week	aantal dagen/week
1 t/m 7	1 t/m 7	1 t/m 7	1 t/m 7	

Trede 1 zich wassen	Client is niet zelfredzaam, al dan niet met gebruikelijke hulp of mantelzorg, om zichzelf te wassen en dient hierin ondersteund te worden. Bij trede 1 wordt cliënt ondersteund bij het wassen van delen van het lichaam.
Trede 2 zich wassen	Client is niet zelfredzaam, al dan niet met gebruikelijke hulp of mantelzorg, om zichzelf te wassen en dient hierin ondersteund te worden. Bij trede 2 wordt cliënt ondersteund bij het wassen van het hele lichaam.
Trede 1 zich kleden	Client is gedeeltelijk zelfredzaam, al dan niet met gebruikelijke hulp of mantelzorg, om zichzelf aan en/of uit te

	kleden en dient hierin ondersteund te worden. Bij trede 1 wordt cliënt ondersteund bij deeltaken van aan en/of uitkleden.
Trede 2 zich kleden	Client is niet zelfredzaam, al dan niet met gebruikelijke hulp of mantelzorg, om zichzelf aan en/of uit te kleden en dient hierin ondersteund te worden. Bij trede 2 wordt cliënt volledig ondersteund bij het aan en/of uitkleden.
Trede 1 t/m 4 medicatie	Client is niet zelfredzaam, al dan niet met gebruikelijke hulp of mantelzorg, om medicatie in te nemen en dient hierin ondersteunt te worden. De indicatiesteller inventariseert per dag hoeveel tijdsbesteding het nemen van de medicatie vergt. Bij trede 1 is de ondersteuning incidenteel en bij trede 4 is de ondersteuning intensief.
Trede 1 t/m 4 overige verzorgingstaken	Client is niet zelfredzaam, al dan niet met gebruikelijke hulp of mantelzorg, van andere verzorgingstaken die onder de verantwoordelijkheid van de Wmo vallen en deze taken vallen niet onder de zich wassen, zich aankleden en/of medicatie innemen en dient hierin ondersteunt te worden. De indicatiesteller heeft dan ruimte om extra ondersteuning per dag in te zetten. Bij trede 1 is de ondersteuning incidenteel en bij trede 4 is de ondersteuning intensief.

Ondersteuning	**Totaal score**
Licht:	Tussen 1 - 8
Licht/midden:	Tussen 8,5 - 15
Midden:	Tussen 15,5 - 22
Midden/zwaar:	Tussen 22,5 - 35
Zwaar:	Tussen 35,5 - 60
Extra zwaar:	Meer dan 60

Ondersteuning persoonlijke verzorging licht	Client heeft ondersteuning nodig bij de persoonlijke verzorging. De ondersteuning is gericht op het begeleiden bij of het helpen bij of het overnemen van de persoonlijke verzorging. De bovenstaande score bij de ondersteuningstrede maal de frequentie per week bepalen de categorie van ondersteuning.
Ondersteuning persoonlijke verzorging licht/midden	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit van ondersteuning naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning persoonlijke verzorging midden	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit van ondersteuning naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning persoonlijke verzorging midden/zwaar	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit van ondersteuning naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning persoonlijke verzorging zwaar	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit van ondersteuning naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.
Ondersteuning persoonlijke verzorging extra zwaar	Idem, deze categorie verschilt ten opzichte van de vorige categorie dat de intensiteit van ondersteuning naar inschatting van de indicatiesteller hoger moet zijn om het gewenste resultaat te kunnen bereiken.

Bijlage 2: Terreinen sociaal en persoonlijk functioneren/dagbesteding

Sociale redzaamheid:

- Relaties met familie onderhouden
- Zelfstandig contacten onderhouden
- Zelfstandig contacten opbouwen
- Administratieve zaken afhandelen
- Dagelijkse bezigheden
- Dagelijkse routine regelen
- Initiëren + uitvoeren complex
- Probleem oplossen/besluiten
- Zelf geld beheren
- Begrijpelijk maken naar andere
- Begrijpen wat anderen zeggen
- Een gesprek voeren
- Initiëren + uitvoeren eenvoud
- Lezen, schrijven, rekenen
- Zich redden in winkels, postkantoor etc.
- Omgaan met destructief gedrag
- Omgaan met dwangmatig gedrag
- Omgaan met lichamelijk agressief gedrag
- Omgaan met manipulatief gedrag
- Omgaan met verbaal agressief gedrag
- Omgaan met zelf verwondend of zelfbeschadigend gedrag
- Omgaan met grensoverschrijdend seksueel gedrag

Maatschappelijke participatie:

- Gebruik maken van openbaar vervoer
- Eigen vervoermiddel gebruiken
- Lichaamspositie handhaven
- Grove hand- en armbewegingen maken
- Fijne handbewegingen maken
- Lichtere voorwerpen tillen
- Zwaardere voorwerpen tillen
- Gecoördineerd bewegingen maken met benen en voeten
- Lichaamspositie veranderen
- Trap op en af gaan zonder hulp(middelen)
- Zich verplaatsen met hulp(middelen)
- Voortbewegen binnenshuis, zonder hulp(middelen)
- Voortbewegen buitenshuis, zonder hulp(middelen)
- Korte afstanden lopen
- Betaalde baan zoeken
- Betaald werk doen: deeltijd of voltijd
- Dagtaak uitvoeren
- Niet-betaald werk doen
- Opleiding volgen
- Vrijetijdsbesteding buitenshuis
- Zelfstandig naar club/vereniging gaan
- Naar een algemene voorziening gaan
- Hulpmiddelen voor communicatie gebruiken
- Gewoon onderwijs volgen

Psychosociaal functioneren:

- Concentreren
- Geheugen en denken
- Perceptie
- Motivatie

Psychosociaal welbevinden:

- Moedeloos zijn
- Angstig zijn

- Gemis van gewaardeerde sociale rollen
- Belangstelling, betrokkenheid
- Gemis van persoonlijke relaties
- Gebruik van alcohol
- Gebruik van harddrugs
- Gebruik van softdrugs
- anders

Mentaal functioneren:

- Oriëntatie in tijd
- Oriëntatie in ruimte
- Oriëntatie in persoon
- Oriëntatie naar plaats
- Hogere cognitieve functies
- Aandacht
- Algemene mentale functies
- Bewustzijn
- Energie en driften
- Globale psychosociale functies
- Intellectuele functies
- Mentale functies nao
- Psychomotore functies
- Slaap
- Temperament en persoonlijkheid
- Hoorfuncties
- Visuele functies
- Sensorische functies (pijn)
- Vestibulaire functies

Bijlage 3: Cliëntprofielen zorgzwaartepakketten beschermd wonen

ZZP 1C GGZ Beschermd wonen met begeleiding (C-groep)

Cliëntprofiel

Deze cliëntgroep heeft vanwege een lichte psychiatrische aandoening, begeleiding en vooral bescherming en stabiliteit nodig, in een veilige en weinig eisende woonomgeving.

De cliënten hebben ten aanzien van hun *sociale redzaamheid* in het algemeen dagelijks begeleiding nodig, die naar intensiteit beperkt kan zijn. Er is sprake van enig verlies van zelfregie en mogelijk van een verstoord dag- en nachtritme. Cliënten hebben in beperkte mate problemen met het onderhouden van sociale relaties, het deelnemen aan het maatschappelijk leven en het invullen van de dag. De cliënten beschikken vaak wel over vaardigheden om, zo nodig met enige ondersteuning, een (gezamenlijke) huishouding te voeren.

De cliënten hebben in het algemeen ondersteuning nodig ten aanzien van de *cognitieve/psychische functies*. Dit speelt met name bij concentratie, geheugen en denken, motivatie en het psychosociaal welbevinden.

De *aard van het begeleidingsdoel* is stabilisatie en continuering van de situatie, dan wel ontwikkelingsgericht.

Ten aanzien van *ADL* hebben de cliënten in het algemeen enige behoefte aan toezicht of stimulatie met betrekking tot de persoonlijke verzorging, de intensiteit daarvan is beperkt.

Ten aanzien van *mobiliteit* hebben de cliënten in het algemeen geen hulp nodig.

Bij deze cliënten is in het algemeen geen sprake van *gedragsproblematiek*.

De *psychiatrische problematiek* is bij deze cliënten in het algemeen passief van aard (er is geen floride psychopathologie). De psychiatrische symptomen zijn zodanig onder controle dat deze in het dagelijks leven geen overheersende rol spelen. Er is sprake van een goede reactie op (depot)medicatie.

De *zorgverlening* is volgens afspraak en direct oproepbaar te leveren.

De *dominante grondslag* voor dit cliëntprofiel is meestal een psychiatrische aandoening, psychische stoornis (waartoe ook verslaving behoort).

Gemiddelde scores beperkingen

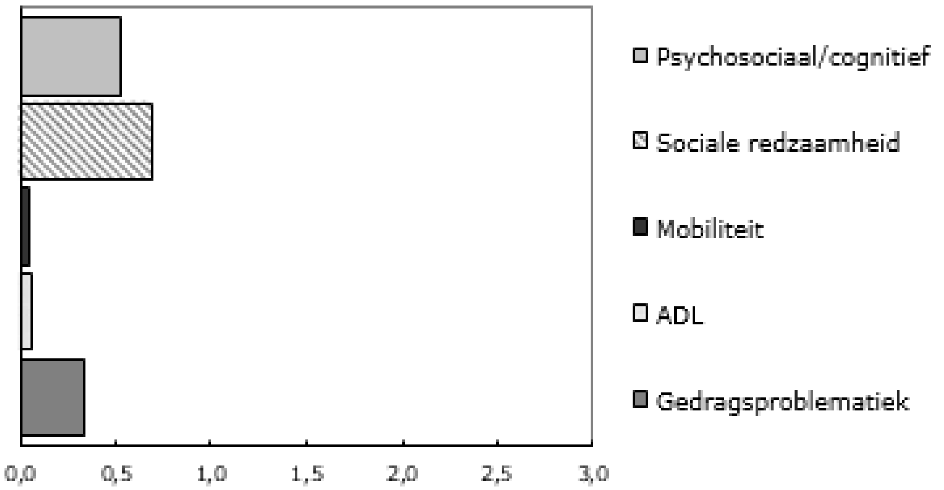

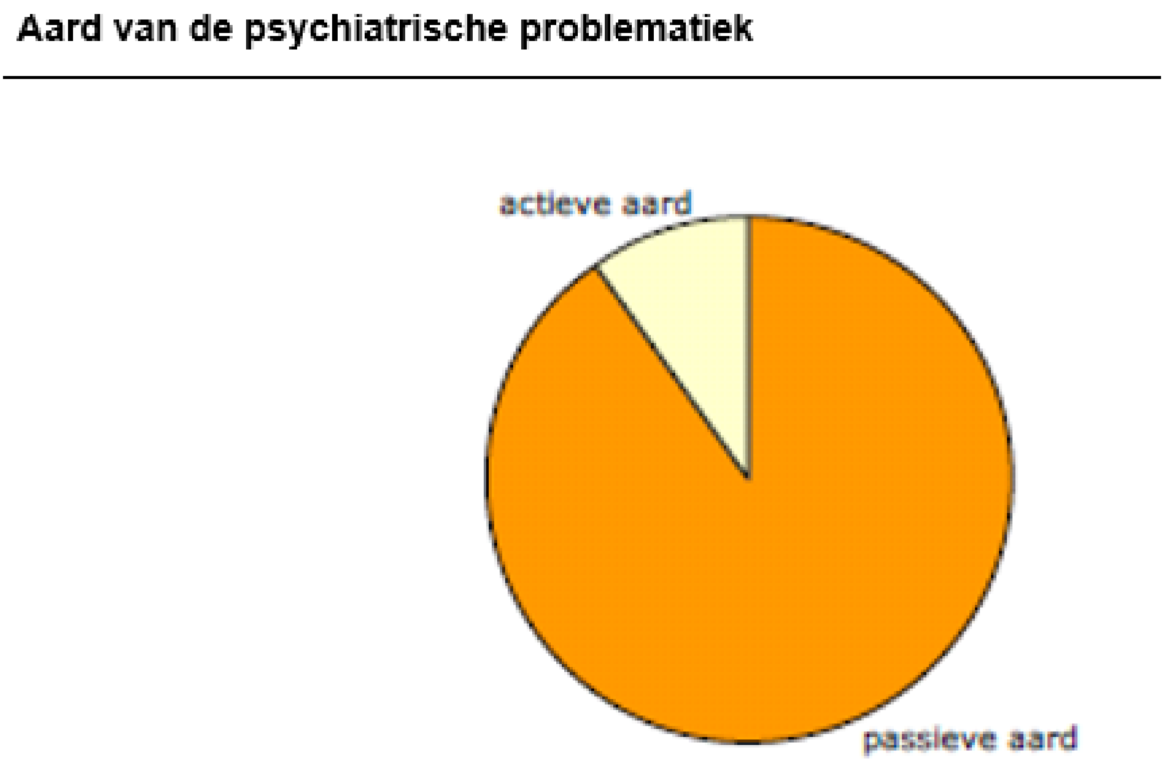

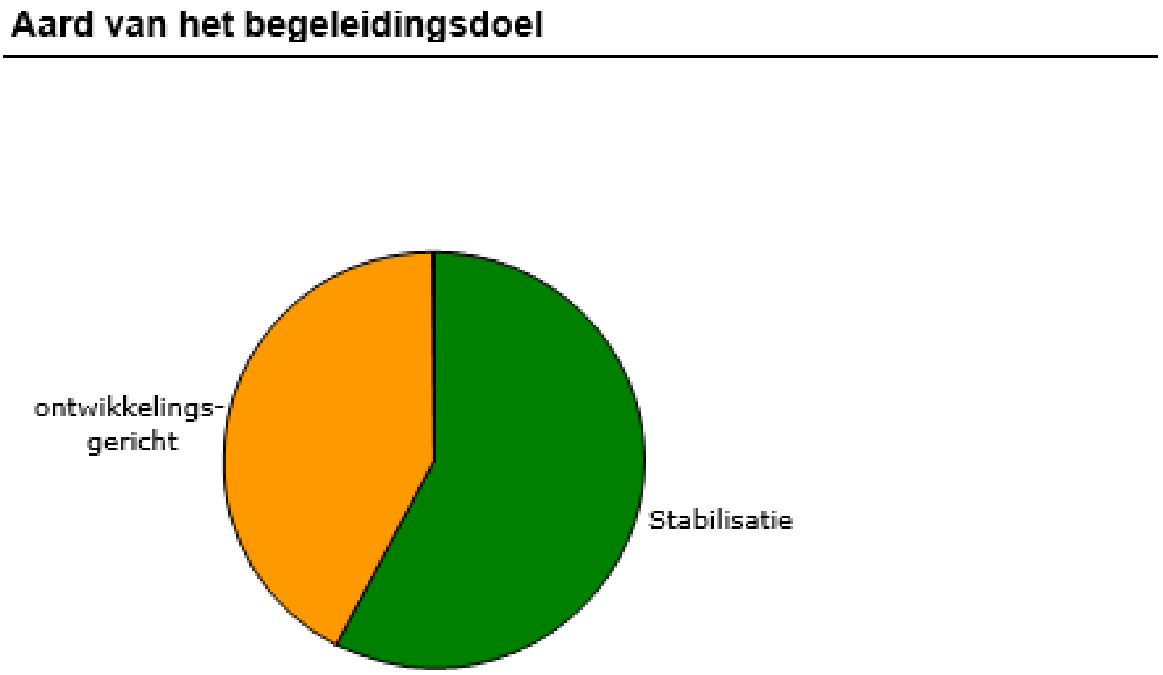

Functies en tijd per cliënt per week

Woonzorg	Dagbe-steding	Behande-laars (BH)	Totaal-tijd

Functie	BG	PV	VP	Indien dagbesteding: Gem. aantal dagdelen: 4 Gem. groepsgrootte: 5	Bij de zorgverlening zijn geen behandelaars betrokken.	Exclusief dagbesteding: - 3,5 tot 5,5 uur Inclusief dagbesteding: - 6,5 tot 8,5 uur
	ja	ja	nee			
Verblijfskenmerken						
Setting: beschut/beschermd wonen (geclusterd of groepswonen, dichtbij of in 'moederhuis'), kleinschalige beschermende woonvormen, dependances. Nachtdienst: wacht op afroep/slaapwacht. Leveringsvoorwaarde: volgens afspraak en direct oproepbaar.						

ZZP 2C GGZ Gestructureerd beschermd wonen met uitgebreide begeleiding (C-groep)

Cliëntprofiel

Deze cliëntgroep heeft vanwege een psychiatrische aandoening continu begeleiding nodig. De cliënten hebben een structuur, stabiliteit, bescherming en veiligheid biedende woonomgeving nodig waarin toezicht wordt gehouden en die weinig eisen stelt.

De cliënten hebben ten aanzien van hun *sociale redzaamheid* dagelijkse uitgebreide begeleiding nodig. Er is sprake van verlies van zelfregie en van een verstoord dag- en nachtritme. Cliënten hebben problemen met het onderhouden van sociale relaties, het deelnemen aan het maatschappelijk leven en het invullen van de dag. Daarnaast zijn er beperkingen in de besluitnemings- en oplossingsvaardigheden en bij het initiëren en uitvoeren van complexere taken.

De cliënten hebben in het algemeen uitgebreide ondersteuning nodig ten aanzien van alle *cognitieve/psychische functies*.

De *aard van het begeleidingsdoel* is stabilisatie en continuering van de situatie dan wel ontwikkelingsgericht.

Ten aanzien van *ADL* hebben de cliënten in het algemeen enige behoefte aan toezicht of stimulatie met betrekking tot de persoonlijke verzorging, de intensiteit daarvan is beperkt.

Ten aanzien van *mobiliteit* hebben de cliënten in het algemeen geen hulp nodig.

Bij deze cliënten kan terugkerend sprake zijn van enige *gedragsproblematiek*, maar die is hanteerbaar in de context van voortdurende begeleiding. Dit speelt met name bij manipulatief gedrag en reactief gedrag met betrekking tot interactie.

De *psychiatrische problematiek* is bij deze cliënten in het algemeen passief van aard (er is geen floride psychopathologie). De psychiatrische symptomen zijn zodanig onder controle dat deze in het dagelijks leven geen overheersende rol spelen. Er is sprake van een goede reactie op (depot)medicatie.

De *zorgverlening* is voortdurend in de nabijheid te leveren.

De *dominante grondslag* voor dit cliëntprofiel is meestal een psychiatrische aandoening, psychische stoornis (waartoe ook verslaving behoort).

Gemiddelde scores beperkingen

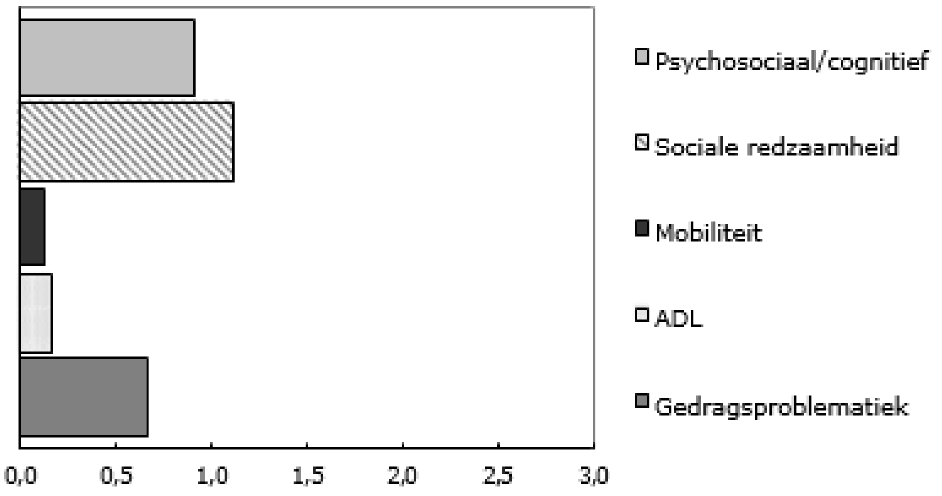

Aard van de psychiatrische problematiek

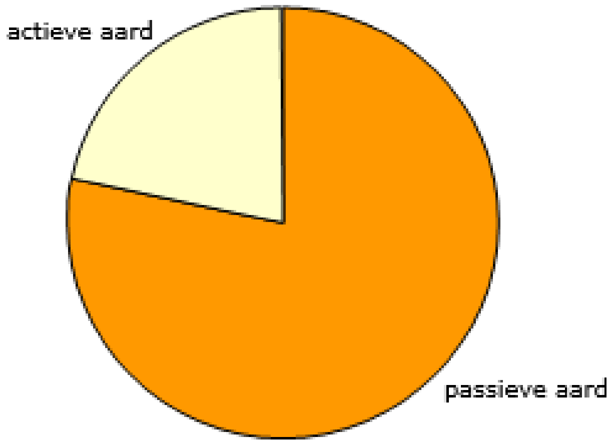

Aard van het begeleidingsdoel

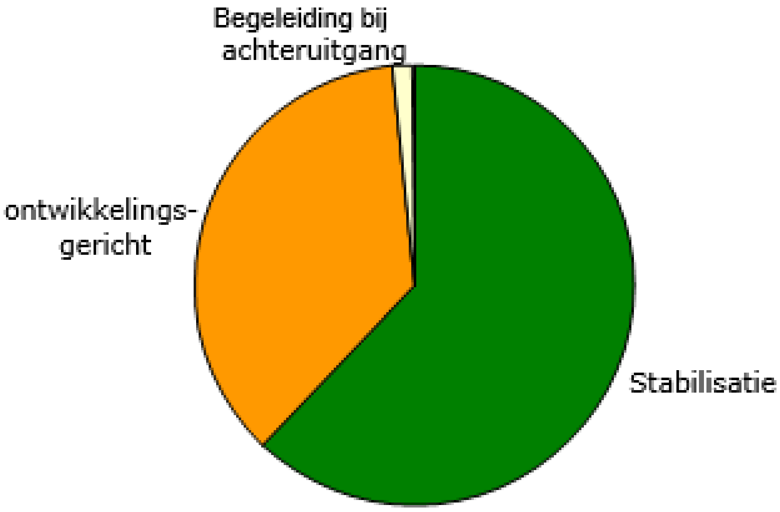

Functies en tijd per cliënt per week

Woonzorg	Dagbesteding	Behandelaars (BH)	Totaaltijd			
Functie	BG	PV	VP	Indien dagbesteding: Gem. aantal dagdelen: 4 Gem. groepsgrootte: 6	Bij de zorgverlening zijn geen behandelaars betrokken.	Exclusief dagbesteding: 8,5 tot 10,5 uur Inclusief dagbesteding: 11,0 tot 13,5 uur
	ja	ja	nee			

Verblijfskenmerken

Setting: beschut/beschermd wonen.
Nachtdienst: wakende wacht/in nabijheid.
Leveringsvoorwaarde: voortdurend in de nabijheid.

ZZP 3C GGZ Beschermd wonen met intensieve begeleiding (C-groep)

Cliëntprofiel

Deze cliëntgroep heeft vanwege een psychiatrische aandoening intensieve begeleiding nodig. De cliënten hebben een veilige, weinig eisende en prikkelarme woonomgeving nodig die bescherming, stabiliteit en structuur biedt. De symptomatologie is bij deze cliënten naar de achtergrond geschoven en de ‘defecten’ staan op de voorgrond. De begeleiding is dan ook met name gericht op het omgaan met deze defecten.

De cliënten hebben ten aanzien van hun *sociale redzaamheid* dagelijks intensieve begeleiding nodig. Er is sprake van verlies van zelfregie en van een verstoord dag- en nachtritme. Cliënten hebben grote problemen met het onderhouden van sociale relaties en het invullen van de dag. Tot deelname aan het maatschappelijk leven is men nagenoeg niet in staat en vaak ook niet geïnteresseerd. Daarnaast zijn er forse beperkingen in de besluitnemings- en oplossingsvaardigheden en bij het initiëren en uitvoeren van eenvoudige en complexere taken. De cliënten hebben in het algemeen begeleiding nodig bij het beheren van geld en het verrichten van administratieve handelingen. Ze reizen doorgaans met begeleiding.

De cliënten hebben in het algemeen intensieve ondersteuning nodig ten aanzien van alle *cognitieve/psychische functies*.

De *aard van het begeleidingsdoel* is stabilisatie en continuering van de situatie dan wel ontwikkelingsgericht. Er kan echter ook sprake zijn van begeleiding bij achteruitgang.

Ten aanzien van *ADL* hebben de cliënten in het algemeen behoefte aan toezicht of stimulatie met betrekking tot de persoonlijke verzorging.

Ten aanzien van *mobiliteit* hebben de cliënten in het algemeen geen hulp nodig.

Bij deze cliënten kan terugkerend sprake zijn van enige *gedragsproblematiek*, maar die is hanteerbaar in de context van voortdurende begeleiding. Dit speelt met name bij reactief gedrag met betrekking tot interactie.

De *psychiatrische problematiek* bij deze cliënten varieert van passief tot actief. De psychiatrische symptomen zijn bij tijd en wijle lastig onder controle te krijgen; dan is intensivering van zorg gewenst (of bijstelling van medicatie).

De *zorgverlening* is voortdurend in de nabijheid te leveren.

De *dominante grondslag* voor dit cliëntprofiel is meestal een psychiatrische aandoening, psychische stoornis (waartoe ook verslaving behoort).

Gemiddelde scores beperkingen

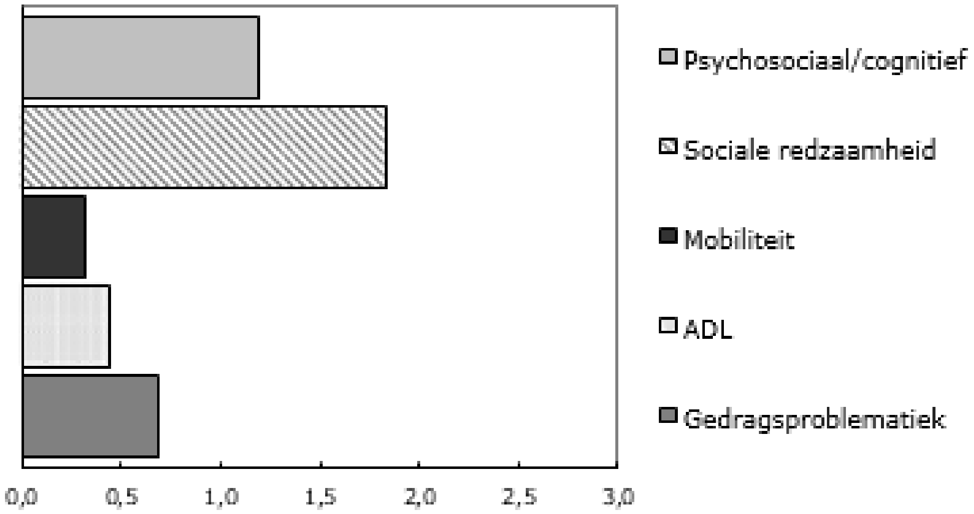

Aard van de psychiatrische problematiek

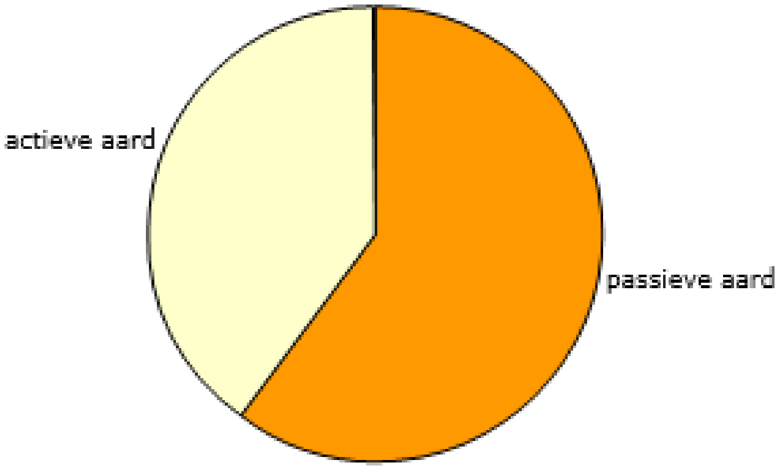

Aard van het begeleidingsdoel

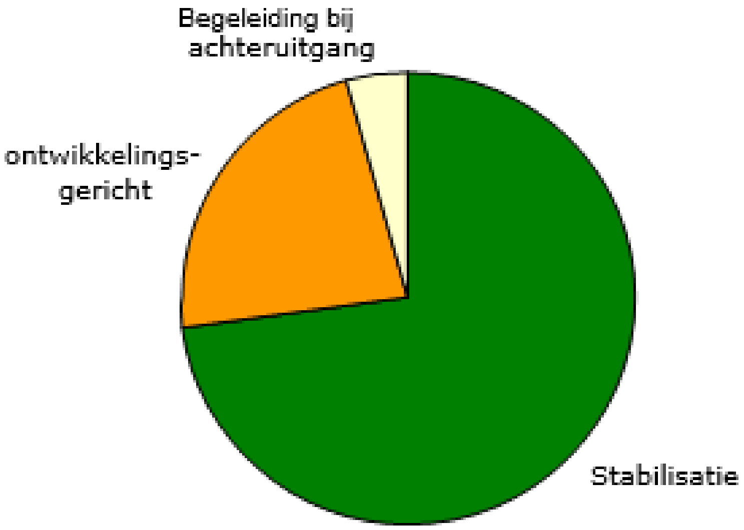

Functies en tijd per cliënt per week

Woonzorg	**Dagbesteding**	**Behandelaars (BH)**	**Totaaltijd**			
Functie	BG	PV	VP	Indien dagbesteding: Gem. aantal dagdelen: 4 Gem. groepsgrootte: 5	Bij de zorgverlening zijn geen behandelaars betrokken.	Exclusief dagbesteding: 9,5 tot 12,0 uur Inclusief dagbesteding:

				12,5 tot 15,0 uur
	ja	ja	nee	
Verblijfskenmerken				
Setting: beschut/beschermd wonen Nachtdienst: wakende wacht/in nabijheid. Leveringsvoorwaarde: voortdurend in de nabijheid.				

ZZP 4C GGZ Gestructureerd beschermd wonen met intensieve begeleiding en verzorging (C-groep)

Cliëntprofiel

Deze cliëntgroep heeft vanwege een complexe psychiatrische aandoening intensieve begeleiding nodig. De cliënten hebben een structuur en toezicht biedende beschermende woonomgeving nodig, die deels een besloten karakter kan hebben (gecontroleerde in- en uitgang). Er is ondersteuning van taken op alle levensterreinen nodig inclusief hulp vanwege (somatische) gezondheids– beperkingen.

De cliënten hebben ten aanzien van hun *sociale redzaamheid* dagelijks intensieve begeleiding nodig. Er is sprake van verlies, van zelfregie en van een verstoord dag- en nachtritme. Cliënten hebben grote problemen met het onderhouden van sociale relaties en het invullen van de dag. Tot deelname aan het maatschappelijk leven is men niet in staat. Daarnaast zijn er forse beperkingen in de besluitnemings- en oplossingsvaardigheden en bij het initiëren en uitvoeren van eenvoudige en complexere taken. De cliënten hebben in het algemeen begeleiding nodig bij het beheren van geld en het verrichten van administratieve handelingen. Ze reizen doorgaans met begeleiding.

De cliënten hebben in het algemeen intensieve ondersteuning nodig ten aanzien van alle *cognitieve/psychische functies*.

De *aard van het begeleidingsdoel* is stabilisatie en continuering van de situatie, dan wel ontwikkelingsgericht.

Ten aanzien van *ADL* hebben de cliënten vanwege gezondheidsproblemen vaak dagelijks behoefte aan hulp bij de persoonlijke verzorging (bijvoorbeeld als gevolg van problemen passend bij het ouder worden of door verwaarlozing van de gezondheid door het zwerven op straat).

Ten aanzien van *mobiliteit* hebben de cliënten in het algemeen geen hulp nodig.

Bij deze cliënten is sprake van *gedragsproblematiek*. De begeleiding is mede gericht op het beheersbaar houden van deze gedragsproblematiek en het omgaan met defecten.

De *psychiatrische problematiek* is bij deze cliënten actief van aard (de psychopathologie is floride, en/of er is sprake van actieve middelen verslaving). De problematiek wordt getracht onder controle te houden met medicijnen, indien van toepassing gecontroleerd gebruik van middelen en intensieve begeleiding.

De *zorgverlening* is voortdurend in de nabijheid te leveren.

De *dominante grondslag* voor dit cliëntprofiel is meestal een psychiatrische aandoening, psychische stoornis (waartoe ook verslaving behoort), mogelijk in combinatie met een somatische aandoening, een lichamelijke en/of verstandelijke handicap.

Gemiddelde scores beperkingen

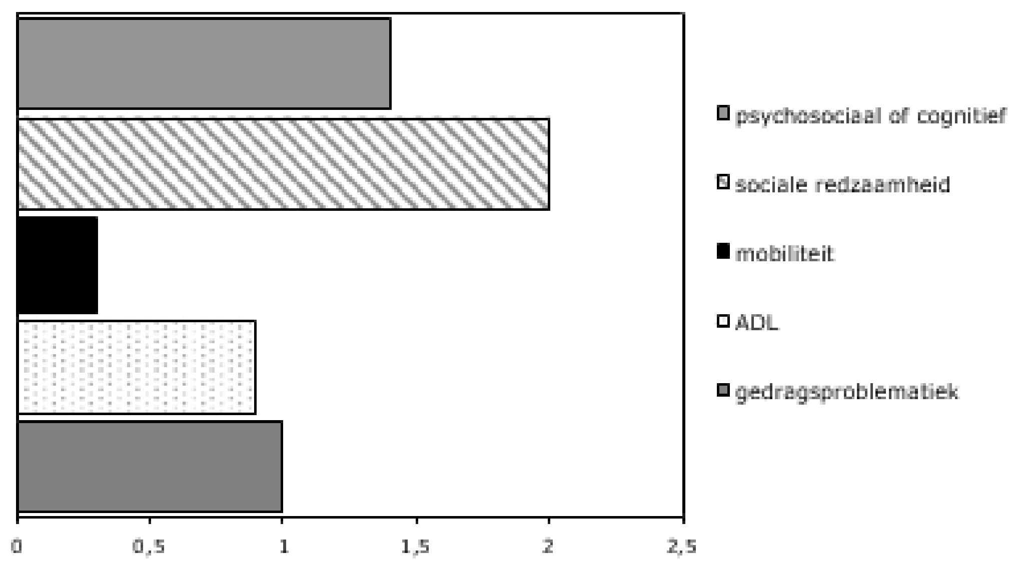

Aard van de psychiatrische problematiek

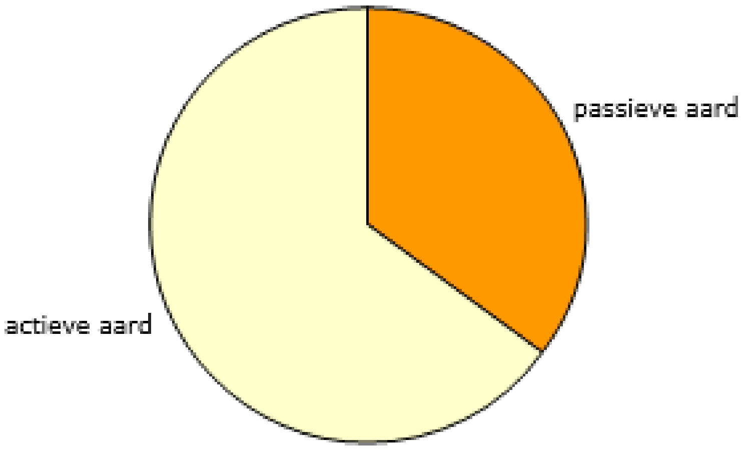

Aard van het begeleidingsdoel

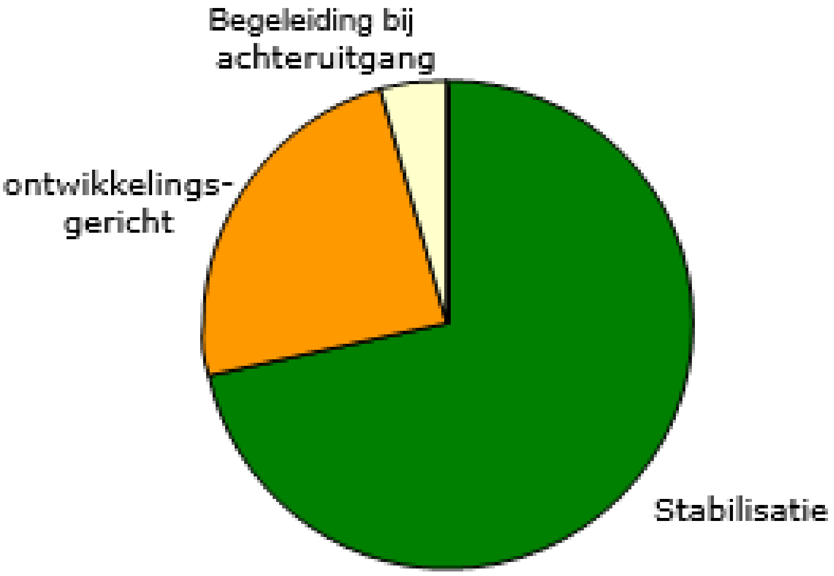

Functies en tijd per cliënt per week

Woonzorg	Dagbesteding	Behandelaars (BH)	Totaaltijd

Functie	BG	PV	VPsom	Indien dagbesteding: Gem. aantal dagdelen: 4 Gem. groepsgrootte: 5	Bij de zorgverlening zijn geen behandelaars betrokken.	Exclusief dagbesteding: 12,0 tot 15 uur Inclusief dagbesteding: 15,0 tot 18,5 uur
	ja	ja	ja			
Verblijfskenmerken						
Setting: beschut/beschermd groepswonen (eventueel besloten karakter). Nachtdienst: wakende wacht/in nabijheid. Leveringsvoorwaarde: voortdurend in de nabijheid.						

ZZP 5C GGZ Beschermd wonen met intensieve begeleiding en gedragsregulering (C-groep)

Cliëntprofiel

Deze cliëntgroep heeft vanwege een complexe psychiatrische aandoening intensieve zorg en intensieve begeleiding nodig. De woonomgeving moet veel structuur, veiligheid en bescherming bieden, die deels een besloten karakter kan hebben (gecontroleerde in- en uitgang). Er is ondersteuning en overname van taken op alle levensterreinen nodig.

De cliënten hebben ten aanzien van hun *sociale redzaamheid* dagelijks intensieve begeleiding nodig die voortdurend nabij is, met daarnaast een sterk gestructureerde dagindeling. Cliënten zijn nauwelijks in staat sociale relaties te onderhouden en de dag in te vullen. Tot deelname aan het maatschappelijk leven is men niet in staat, noch geïnteresseerd. Daarnaast ontbreken de besluitnemings- en oplossingsvaardigheden en moet het initiëren en uitvoeren van eenvoudige en complexere taken vaak worden overgenomen. De cliënten hebben begeleiding nodig bij het beheren van geld en het verrichten van administratieve handelingen. Ze reizen met begeleiding.

De cliënten hebben intensieve ondersteuning nodig ten aanzien van alle *cognitieve/psychische functies*.

De *aard van het begeleidingsdoel* is stabilisatie en continuering van de situatie dan wel ontwikkelingsgericht.

Ten aanzien van *ADL* hebben de cliënten betreffende de verschillende aspecten behoefte aan toezicht en stimulatie en/of hulp. Er kunnen somatische problemen zijn die extra aandacht vragen als gevolg van zelfverwaarlozing.

Ten aanzien van *mobiliteit* hebben de cliënten in het algemeen geen hulp nodig.

Bij deze cliënten is sprake van ernstige *gedragsproblematiek* die, mede door intensieve begeleiding, voortdurend moet worden gereguleerd. Deze cliënten doen een groot beroep op hun sociale omgeving en zetten deze voortdurend onder druk met manipulatief gedrag. Ze zijn beperkt gevoelig voor correctie, hebben weinig inzicht in hun eigen aandeel bij interactieproblemen en een relatief beperkt leervermogen. Er is sprake van verbaal agressief gedrag, manipulatief, dwangmatig, destructief en reactief gedrag met betrekking tot interactie. Er kan sprake zijn van zelfverwondend of zelfbeschadigend gedrag.

De *psychiatrische problematiek* is bij deze cliënten actief van aard (de psychopathologie is floride, en/of er is sprake van actieve middelenverslaving). De problematiek wordt getracht onder controle te houden met medicijnen, indien van toepassing gecontroleerd gebruik van middelen en intensieve begeleiding.

De *zorgverlening* is voortdurend in de nabijheid te leveren.

De *dominante grondslag* voor dit cliëntprofiel is meestal een psychiatrische aandoening, psychische stoornis (waartoe ook verslaving behoort), mogelijk in combinatie met een somatische aandoening, een lichamelijke en/of verstandelijke handicap.

Gemiddelde scores beperkingen

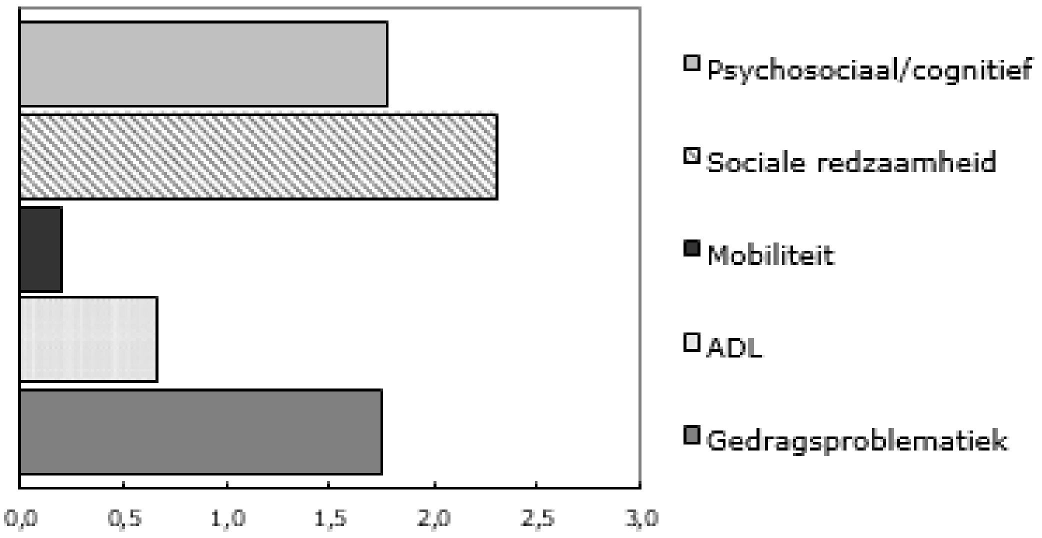

Aard van de psychiatrische problematiek

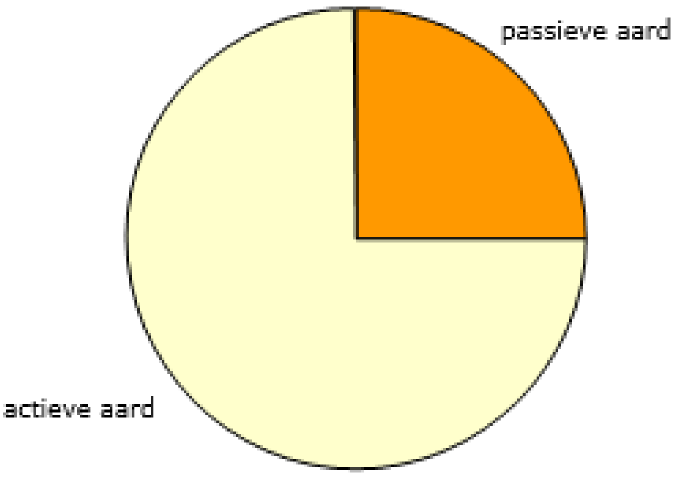

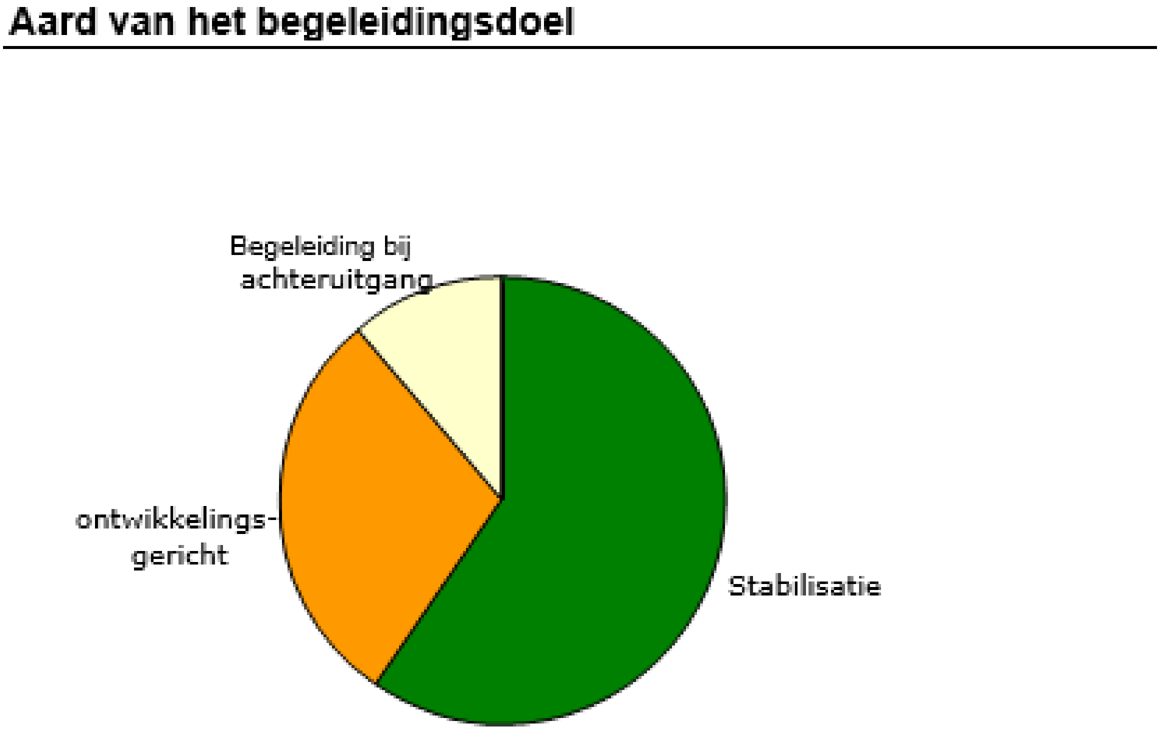

Functies en tijd per cliënt per week

Woonzorg	Dagbesteding	Behandelaars (BH)	Totaaltijd			
Functie	BG	PV	VPsom	Indien dagbesteding: Gem. aantal dagdelen: 5 Gem. groepsgrootte: 5	Bij de zorgverlening zijn geen behandelaars betrokken.	Exclusief dagbesteding: 13,5 tot 16,5 uur Inclusief dagbesteding: 16,5 tot 20,0 uur
	ja	ja	ja			

Verblijfskenmerken

Setting: beschut/beschermd groepswonen (eventueel besloten karakter).
Nachtdienst: wakende wacht/in nabijheid.
Leveringsvoorwaarde: voortdurend in de nabijheid.

ZZP 6C GGZ Beschermd wonen met intensieve begeleiding en intensieve verpleging/verzorging (C groep)

Cliëntprofiel

Deze cliëntgroep heeft vanwege een complexe psychiatrische aandoening, in combinatie met een somatische aandoening, lichamelijke handicap of verstandelijke beperking, intensieve begeleiding en zorg nodig. De woonomgeving moet veel structuur, veiligheid en bescherming bieden en zijn aangepast aan de beperkingen van de cliënten (b.v. rolstoelgebruik). Er is veelal overname van taken op alle levensterreinen nodig.

De cliënten hebben ten aanzien van hun *sociale redzaamheid* dagelijks intensieve begeleiding nodig die voortdurend nabij is, met daarnaast een sterk gestructureerde dagindeling. Cliënten zijn nauwelijks in staat sociale relaties te onderhouden en de dag in te vullen. Tot deelname aan het maatschappelijk leven is men niet in staat, noch geïnteresseerd. Daarnaast ontbreken de besluitnemings- en oplossingsvaardigheden en moet het initiëren en uitvoeren van eenvoudige en complexere taken vaak worden overgenomen. De cliënten hebben begeleiding nodig bij het beheren van geld en het verrichten van administratieve handelingen. Ze reizen met begeleiding.

De cliënten hebben intensieve ondersteuning nodig ten aanzien van alle *cognitieve/psychische functies*.

De *aard van het begeleidingsdoel* is divers; zowel stabilisatie en continuering van de situatie, ontwikkelingsgericht en begeleiding bij achteruitgang zijn aan de orde.

Met betrekking tot *ADL* is uitgebreide behoefte aan hulp, onder andere bij het eten en drinken en bij het zich wassen en kleden.

Ten aanzien van *mobiliteit* is met betrekking tot het maken van transfers (in en uit bed; in en uit rolstoel) hulp nodig.

Bij deze cliënten is sprake van *gedragsproblematiek*. De begeleiding is mede gericht op het beheersbaar houden van deze gedragsproblematiek.

De psychiatrische problematiek is bij deze cliënten actief van aard (de psychopathologie is floride). De problematiek wordt getracht onder controle te houden met medicijnen en intensieve begeleiding.

De *zorgverlening* is voortdurend in de nabijheid of 24 uur per dag direct te leveren.

De *dominante grondslag* voor dit cliëntprofiel is meestal een psychiatrische aandoening, psychische stoornis (waartoe ook verslaving behoort), in combinatie met een somatische aandoening, een lichamelijke en/of verstandelijke handicap.

Gemiddelde scores beperkingen

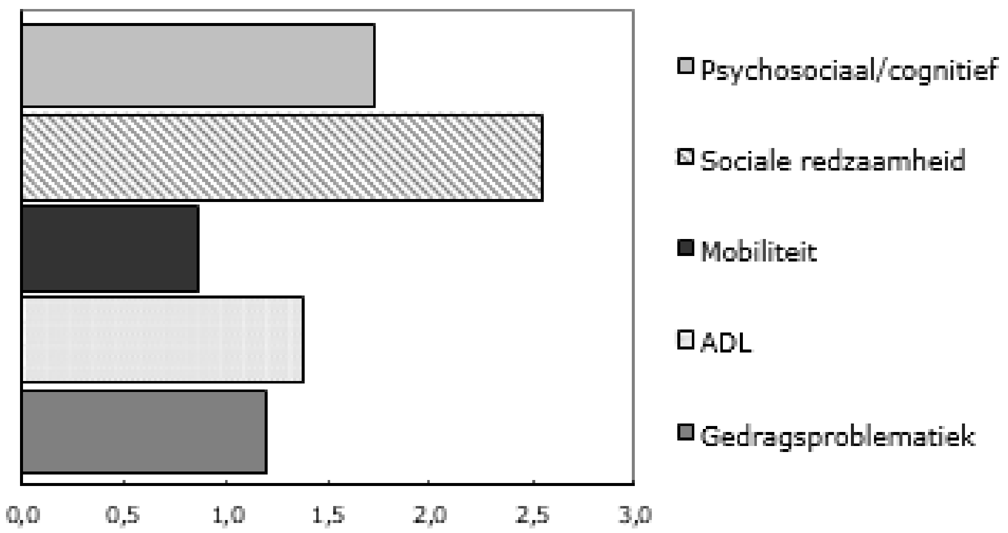

Aard van de psychiatrische problematiek

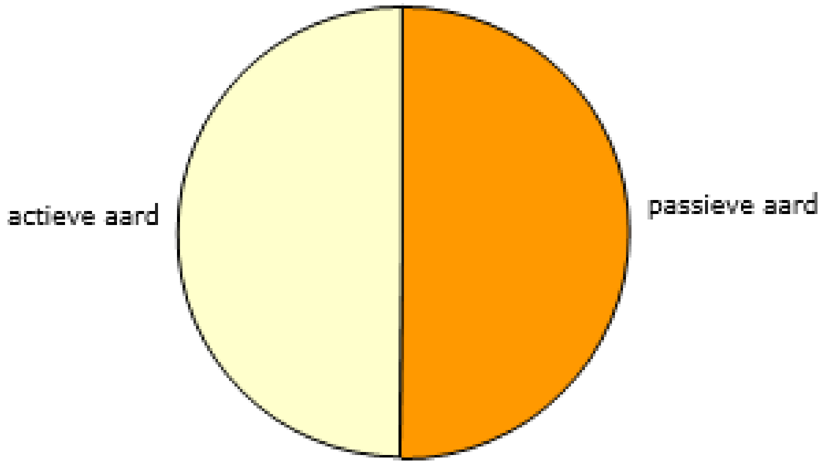

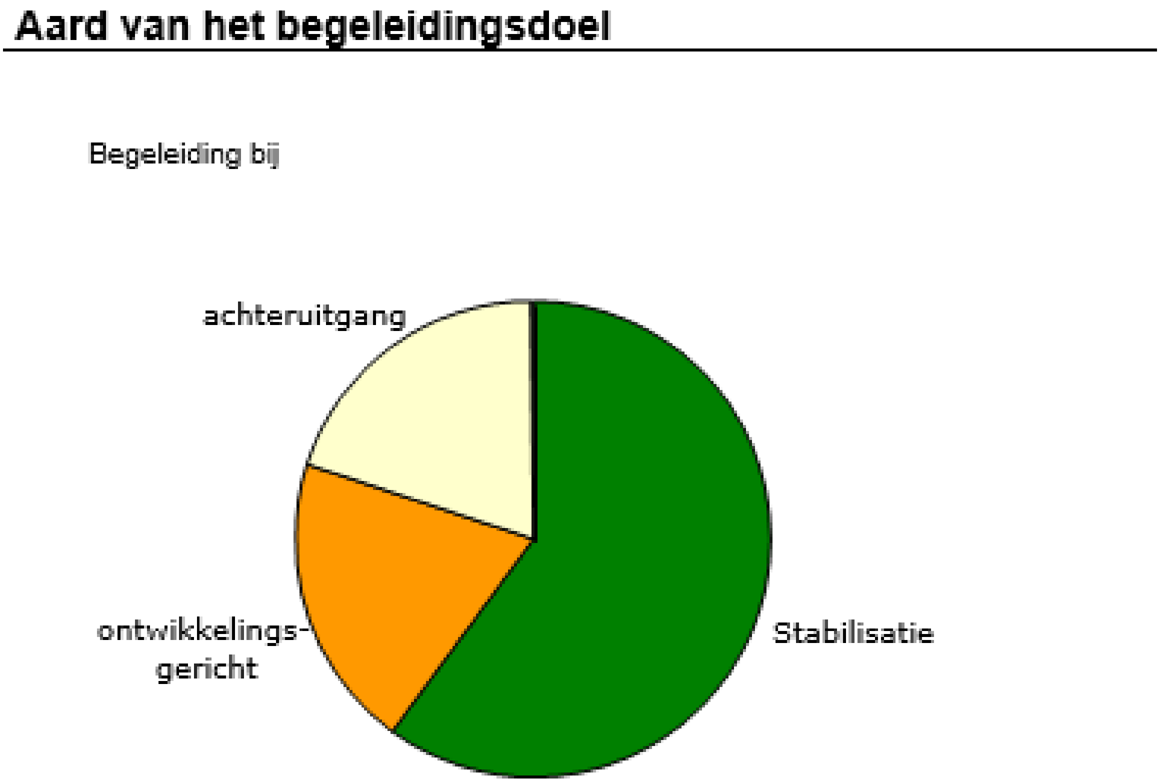

Functies en tijd per cliënt per week

Woonzorg	**Dagbesteding**	**Behandelaars (BH)**	**Totaaltijd**			
Functie	BG	PV	VPsom	Indien dagbesteding: Gem. aantal dagdelen: 4 Gem. groepsgrootte: 4	Bij de zorgverlening zijn geen behandelaars betrokken.	Exclusief dagbesteding: 17,5 tot 21,5 uur Inclusief dagbesteding: 20,5 tot 25,5 uur
	ja	ja	ja			

Verblijfskenmerken

Setting: 24-uurs woonvoorzieningen.
Nachtdienst: wakende wacht/in nabijheid.
Leveringsvoorwaarde: voortdurend in de nabijheid of 24 uur per dag direct aanwezig.